

SORUDA

KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNU

100 Soruda Kişisel Verilerin Korunması Kanunu

KVKK Yayınları

ISBN : 978-975-19-6883-8

Nisan 2018, Ankara

Kişisel Verileri Koruma Kurumu

Adres: Nasuh Akar Mahallesi 1407. Sokak No: 4 Balgat/ANKARA/TÜRKİYE

Telefon: +90 312 216 50 50

Web: www.kvkk.gov.tr

Baskı: Güngörler Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti

Adres: İvedik Mah. 1323. Cad. no:28/4 Yenimahalle/Ankara

Telefon: +90 312 394 28 82

İÇİNDEKİLER

1) Kişisel Verilerin Korunmasına Neden İhtiyaç Duyulmuştur?	8
2) Kişisel Verilerin Korunması Hakkının Dayanağı Nedir ve Bu Hak Sınırsız Bir Hak mıdır?	10
3) Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Ne Zaman Yürürlüğe Girmiştir?	11
4) Kişisel Verilerin Korunması Kanununun Amacı Nedir?	12
5) Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Kimleri Kapsamaktadır?	13
6) Kanun Kapsamına Dahil Olmayan Kişiler Var mıdır?	14
7) Her Türlü Veri İşleme Faaliyeti İçin Bu Kanun Hükümleri Uygulanacak mıdır?	14
8) Kanun Kapsamındaki Tam İstisna Halleri Nelerdir?	15
9) Kanun Kapsamındaki Kısmi İstisna Halleri Nelerdir?	16
10) Kişisel Verilerin Korunması Ne Demektir?	17
11) Kişisel Veri Nedir?	18
12) Özel Nitelikli (Hassas) Kişisel Veri Ne Demektir?	20
13) Özel Nitelikli Kişisel Veriler Nelerdir?	20
14) Kişisel Sağlık Verisi Nedir?	21
15) İlgili Kişi Kimdir?	21
16) Kişisel Verilerin İşlenmesi Ne Demektir?	22
17) Kişisel Verilerin Otomatik Yollarla İşlenmesi Ne Demektir?	23
18) Kişisel Verilerin Otomatik Olmayan Yollarla İşlenmesi Ne Demektir?	24
19) Veri Kayıt Sistemi Nedir?	25
20) Açık Rıza Nedir?	26
21) Açık Rıza Herhangi Bir Şekil Şartına Tabi midir?	28
22) Açık Rıza Geri Alınabilir mi?	29
23) Veri Sorumlusu Kimdir?	30
24) Veri İşleyen Kimdir?	31
25) Herhangi Bir Gerçek veya Tüzel Kişi Aynı Zamanda Hem Veri sorumlusu Hem de Veri İşleyen Olabilir mi?	32
26) Kanunda Sayılan Veri İşlenmesine İlişkin Yükümlülüklerin Yerine Getirilmesi Bakımından Esas Sorumlu Kimdir?	33
27) Kişisel Verilerin İşlenmesinde Genel (Temel) İlkeler Nelerdir?	34
28) Hukuka ve Dürüstlük Kurallarına Uygun Olma Ne Demektir?	35
29) Doğru ve Gerektiğinde Güncel Olma Ne Demektir?	36
30) Belirli, Açık ve Meşru Amaçlar İçin İşlenme İlkesi Ne Demektir?	37
31) Amaçın Meşru Olması Ne Demektir?	38
32) Kişisel Verilerin, İşlendikleri Amaçla Bağlantılı, Sınırlı ve Ölçülü Olması İlkesi Ne Demektir?	39
33) Kişisel Verilerin Ancak İlgili Mevzuatta Öngörülen veya İşlendikleri Amaç İçin Gerekli Olan Süre Kadar Muhafaza Edilmesi Ne Demektir?	40
34) Kişisel Verilerin İşlenme Şartları Nelerdir?	41

35) Kişisel Verilerin Aleni Olması Ne Demektir?	42
36) İlgili Kişinin Temel Hak ve Özgürlüklerine Zarar Vermemek Kaydıyla, Veri Sorumlusunun Meşru Menfaatleri İçin Veri İşlenmesinin Zorunlu Olması Ne Anlama Gelmektedir?	43
37) Veri Sorumlusunun Meşru Menfaatini Tespit Etmek İçin Göz Önünde Bulundurulması Gereken Hususlar Nelerdir?	44
38) Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenme Şartları Nelerdir?	45
39) Kişisel Verilerin Silinmesi Nedir?	46
40) Kişisel Verilerin Yok Edilmesi Nedir?	47
41) Kişisel Verilerin Anonim Hale Getirilmesi Nedir?	47
42) Anonim Veri ve Anonim Hale Getirilmiş Veri Arasındaki Fark Nedir?	48
43) Kişisel Veriler Hangi Şartlarda Silinmeli, Yok Edilmeli veya Anonim Hale Getirilmelidir?	48
44) Kişisel Verilerin Yurtiçinde Aktarılması Kanunda Nasıl Düzenlenmiştir?	49
45) Kişisel Verilerin Yurt Dışına Aktarılması Kanunda Nasıl Düzenlenmiştir?	50
46) Yabancı Ülkede Yeterli Koruma Bulunup Bulunmadığının Belirlenmesinde ve Yeterli Korumanın Bulunmaması Halinde Verilerin Yurtdışına Aktarılmasına İzin Verirken Kurul Hangi Kriterleri Dikkate Alacaktır?	52
47) Veri Sorumlusunun Aydınlatma Yükümlülüğünün Kapsamı Nedir?	53
48) Aydınlatma Yükümlülüğünün Yerine Getirilmesinde Şekil Şartı Var mıdır?	53
49) İlgili Kişinin Hakları Nelerdir?	54
50) Veri Sorumlusunun Veri Güvenliğine İlişkin Yükümlülükleri Nelerdir?	55
51) Kişisel Verilerin Veri Sorumlusu Adına Başka Bir Gerçek veya Tüzel Kişi Tarafından İşlenmesi Durumunda Veri Güvenliğine İlişkin Olarak Veri Sorumlusunun Sorumluluğu Nasıl Düzenlenmiştir?	56
52) Kişisel Verilerin Korunması Kapsamındaki Başvurular Kime Yapılır?	57
53) Veri Sorumlusuna Başvuru Yolu İçin Herhangi Bir Şart Bulunmakta mıdır?	58
54) Veri Sorumlusuna Başvuru İçin Herhangi Bir Ücret Öngörülmüş müdür?	58
55) Veri Sorumlusu İlgili Kişinin Talebini Hangi Süre İçinde Yerine Getirir?	59
56) Veri Sorumlusu İlgili Kişinin Talebi Üzerine Neler Yapabilir?	59
57) Veri Sorumlusu Cevabını İlgili Kişiye Nasıl Bildirir?	60
58) Kurula Şikâyet Hangi Süre İçinde Yapılmalıdır?	60
59) Doğrudan Kurula Şikâyet Yoluna Gidilebilir mi?	61
60) Kurula Şikâyet Yoluna Gitmenin Bir Ön Şartı Var mıdır?	61
61) Kurula Şikâyet Yoluna Gidilirken Aynı Zamanda Yargı Yoluna Gidilebilir mi?	62
62) İlgili Kişinin Tazminat Davası Açma Hakkı Var mıdır?	62
63) Kurulun Resen İnceleme Yetkisi Var mıdır?	63
64) Kurula Şikâyet İçin Herhangi Bir Şart Öngörülmüş müdür?	63
65) Veri sorumlusunun Hangi Süre İçerisinde Kurula Cevap Vermesi Gerekir?	64
66) Kurul Her Türlü Belgeyi Veri Sorumlusundan İsteyebilir mi?	64

67) Kurul Hangi Süre İçinde İlgili Kişiye Cevap Vermelidir?	65
68) Kurul Öngörülen Süre İçinde İlgili Kişiye Cevap Vermezse Ne Olur?	65
69) Kurulun İhlale İlişkin Kararları Kim Tarafından Hangi Süre İçinde Yerine Getirilir?	66
70) Kurul İlke Kararı Alabilir mi?	66
71) Kurulun Veri İşlenmesini Durdurma Yetkisi Var mıdır?	67
72) Veri Sorumluları Sicili Nedir?	67
73) Veri Sorumluları Siciline Kayıt Ne Zaman Başlar?	68
74) Veri Sorumluları Siciline Kimler Kayıt Olmalıdır?	69
75) Türkiye’de Yerleşik Olmayan Veri Sorumluları, Sicile Nasıl Kayıt Yaptırır?	69
76) Veri Sorumluları Siciline Kayıt Olma Yükümlülüğünün İstisnası Var mıdır?	70
77) Veri Sorumluları Siciline Bildirim Hangi Unsurları İçerir?	70
78) Veri Sorumluları Sicilinin Kamuya Açık Olması Ne Demektir?	71
79) Kişisel Verilere İlişkin Suçlar ve Cezai Yaptırımlar Konusunda Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Nasıl Bir Düzenleme Öngörmektedir?	72
80) Kişisel Verilerin Korunması Kanununda Hangi Konulara İlişkin İdari Yaptırımlar Öngörülmüştür?	72
81) Kurul Kimler Hakkında İdari Yaptırım Kararı Verebilir?	73
82) Kişisel Verileri Koruma Kurumunun Hukuki Statüsü Nedir?	73
83) Kişisel Verileri Koruma Kurumu ve Kişisel Verileri Koruma Kurulu Kanunda Nasıl Düzenlenmiştir?	74
84) Kurumun Görevleri Nelerdir?	74
85) Kurul Kaç Kişiden Oluşur ve Kurul Üyeleri Nasıl Seçilir?	75
86) Kurul Üyeliğine Seçilebilmek İçin Hangi Şartlar Aranır?	75
87) Kurul Başkanı ve İkinci Başkan Nasıl Seçilir?	76
88) Kurul Üyelerinin Görev Süresi Kaç Yıldır?	76
89) Kurul Üyeleri Nasıl ve Nerede Yemin Ederler?	77
90) Kurul Üyeleri Başka Bir Görev Yapabilirler mi?	77
91) Kurul Üyelerinin Görevine Son Verilebilir mi?	78
92) Kurulun Görevleri Nelerdir?	79
93) Kurulun Çalışma Esasları Nasıldır?	80
94) Kurul Üyelerinin Sır Saklama Yükümlülüğü Var mıdır?	80
95) Başkanın Statüsü Nasıldır?	81
96) Başkanın Görevleri Nelerdir?	81
97) Başkanlığın Oluşumu Nasıldır?	82
98) Başkanlığın Görevleri Nelerdir?	83
99) Kurumun Bütçesi ve Gelirleri Nelerdir?	84
100) Kanunun Yayımindan Önce İşlenmiş Kişisel Veriler İçin Bir Geçiş Süresi Var mıdır?	85

ÖNSÖZ

Günümüzde bireylere ilişkin çeşitli veriler gelişen teknolojinin de etkisiyle her gün farklı platformlarda kolaylıkla işlenebilmekte ve aktarılabilmektedir. Bu verilerin işlenmesi kişiler ile mal ve hizmet sunanlar bakımından bazı kolaylıklar ve avantajlar sağlasa da verilerin istismar edilme riskini de beraberinde getirmektedir. Bu nedenle, kişisel verileri koruyabilmek adına hukuki bir altyapının oluşturulması da zorunluluk haline gelmektedir.

Kişisel verilerin korunmasının özünde kişiliğin korunması yer almaktadır. Bu açıdan bakıldığında, kişisel verilerin korunması hakkı, özel hayatın gizliliği hakkının özel bir biçimi olarak kişinin onur ve şahsiyetinin korunması ile kişiliğini serbestçe geliştirebilmesi için bireyin temel hak ve özgürlüklerini kişisel verilerin işlenmesi sırasında korumayı amaçlamaktadır.

2010 yılında yapılan değişiklik sonucunda Anayasanın 20 nci maddesine eklenen fıkra ile kişisel verilerin korunması Anayasal güvence altına alınmış ve kişisel verilerin korunmasına ilişkin usul ve esasların kanunla düzenleneceği hükme bağlanmıştır. Bu kapsamda, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu 07.04.2016 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Kanunla, kişisel verilerin işlenmesi disiplin altına alınarak sınırsız biçimde ve gelişigüzel toplanması, yetkisiz kişilerin erişimine açılması, ifşası veya amaç dışı ya da kötüye kullanımı

sonucu kişilik haklarının ihlal edilmesinin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır. Bu amaçla, kişisel verilerin işlenmesine ilişkin denetim mekanizmaları oluşturularak, bu verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesinin engellenmesi hedeflenmektedir.

Kanun kişisel verilerin işlenmesini sınırlamamakta, tam tersine veri temelli ekonomide daha rekabetçi bir noktada olabilmek adına kişisel verilerin işlenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektedir. Diğer bir ifadeyle, Kanunda kişisel verilerin korunması hakkı ile veri temelli ekonomi arasında bir denge tesis edilmesi gözetilmektedir.

Kanun, kişisel verileri işlenen gerçek kişiler ile bu verileri tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla işleyen gerçek ve tüzel kişiler hakkında uygulanmaktadır.

100 Soruda Kişisel Verilerin Korunması Kanunu konulu çalışma, kanun ve gerekçesi çerçevesinde hazırlanmış ve bu konuda soru-cevap yaklaşımıyla ilgililere faydalı olunması amaçlanmıştır.

Saygılarımla

Prof. Dr. Faruk BİLİR
Kurum Başkanı

1) Kişisel Verilerin Korunmasına Neden İhtiyaç Duyulmuştur?

Gerek kamu, gerekse özel kurum ve kuruluşlar, bir görevin yerine getirilmesi veya bir hizmetin sunumuyla bağlantılı olarak, kişisel veri niteliğindeki bilgileri, uzun süredir toplamaktadırlar. Bu durum, bazen kanunlardan kaynaklanmakta bazen kişilerin rızasına veya bir sözleşmeye dayanmakta bazen de yapılan işlemin niteliğine bağlı olarak ortaya çıkmaktadır. Belirtmek gerekir ki, kişilerin temel hak ve hürriyetlerinin veri işleme sürecinde de korunması öncelikli konulardan biridir.

Ayrıca, sosyal ve ekonomik hayatın düzen içinde sürdürülmesi, kamu hizmetlerinin etkin biçimde sunumu, mal ve hizmetlerin ekonominin gereklerine uygun biçimde geliştirilmesi, dağıtımı ve pazarlanması için kişisel verilerin toplanması kaçınılmaz olmakla birlikte, kişisel verilerin sınırsız ve gelişigüzel toplanmasının, yetkisiz kişilerin erişimine açılmasının, ifşası, amaç dışı ya da kötüye kullanımı sonucu kişisel hakların ihlal edilmesinin önüne geçilmesi gereklidir.

Bunun yanı sıra, Avrupa Konseyi tarafından, tüm üye ülkelerde kişisel verilerin aynı standartlarda korunması ve sınır ötesi veri akışı ilkelerinin belirlenmesi amacıyla hazırlanan “Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunmasına İlişkin 108 Sayılı Sözleşme”, 28 Ocak 1981 tarihinde imzaya açılmış ve ülkemiz tarafından da imzalanmıştır. Bu sözleşme 17 Mart 2016 tarih ve 29656 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak iç hukuka dâhil edilmiştir. 108 sayılı Sözleşmenin 4. maddesi çerçevesinde,

iç hukukta kişisel verilerin korunmasına yönelik yasal düzenleme yapılması gerekli hale gelmiştir.

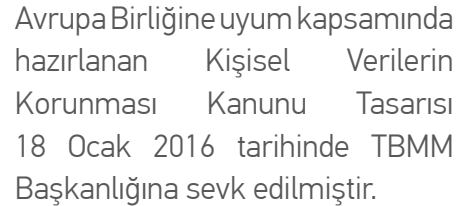
Nitekim, Anayasa Mahkemesinin 9 Nisan 2014 tarih ve E:2013/122, K:2014/74 sayılı kararında da; *“Kişisel verilerin korunması hakkı, kişinin insan onurunun korunmasının ve kişiliğini serbestçe geliştirebilmesi hakkının özel bir biçimi olarak, bireyin hak ve özgürlüklerini kişisel verilerin işlenmesi sırasında korumayı [...]” amaçladığı tespit edilerek, “kişisel verilerin ticari işletmeler için kıymetli bir varlık niteliği kazanması neticesinde, özel sektör unsurlarınca yaratılan risklerin daha yaygın ve önemli boyutlara ulaşması ve terör ve suç örgütlerinin kişisel verileri ele geçirme yönündeki faaliyetlerinin artması gibi etkenler” sebebiyle kişisel verilerin geçmişte olduğundan çok daha fazla korunmaya muhtaç olduğu ifade edilmiştir.*

2) Kişisel Verilerin Korunması Hakkının Dayanağı Nedir ve Bu Hak Sınırsız Bir Hak mıdır?

2010 yılında yapılan Anayasa değişikliği ile Anayasanın özel hayatın gizliliğini düzenleyen 20. maddesine “Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel verileri hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, ancak Kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir” şeklinde bir fıkra eklenerek, kişisel verilerin korunması açıkça anayasal güvence altına alınmıştır.

Temel bir hak olarak düzenlenen kişisel verilerin korunmasını isteme hakkı, Anayasanın kişinin hak ve ödevlerine ilişkin bölümünde yer almaktadır. Bununla birlikte, tüm hak ve özgürlüklerde olduğu gibi, kişisel verilerin korunmasına ilişkin hak da Anayasada çizilen sınırlar çerçevesinde diğer hak ve özgürlükler lehine sınırlandırılabilir. Buna göre, kişisel verilerin korunmasına ilişkin 20. maddede tanınan her bir hakkın uygulanması ve diğer haklar lehine sınırlandırılmasına ilişkin düzenlemeler ancak kanun yoluyla gerçekleştirilebilir.

4) Kişisel Verilerin Korunması Kanununun Amacı Nedir?

Uluslararası belgeler, mukayeseli hukuk uygulamaları ve ülkemiz ihtiyaçları göz önüne alınmak suretiyle hazırlanan Kanun ile kişisel verilerin çağdaş standartlarda işlenmesi ve koruma altına alınması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, Kanunun amacı, kişisel verilerin işlenme şartlarını, kişisel verilerin işlenmesinde kişilerin temel hak ve özgürlüklerinin korunmasını ve kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerin yükümlülükleri ile uyacakları usul ve esasları düzenlemektir. Kişinin mahremiyetinin korunması ile veri güvenliğinin sağlanması da bu kapsamda değerlendirilmektedir.

Kanunla, kişisel verilerin sınırsız biçimde ve gelişigüzel toplanması, yetkisiz kişilerin erişimine açılması, ifşası veya amaç dışı ya da kötüye kullanımı sonucu kişilik haklarının ihlal edilmesinin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

5) Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Kimleri Kapsamaktadır?

Kanun, kişisel verileri işlenen gerçek kişiler ile bu verileri tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin (kişisel verilerin belirli kriterlere göre yapılandırılarak işlendiği kayıt sistemi) parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla işleyen gerçek ve tüzel kişiler hakkında uygulanır.

Bu doğrultuda, özel sektörde faaliyet gösteren kuruluşlar ile kamu kurum ve kuruluşları bakımından bir ayırım yapılmamış olup, öngörülen usul ve esasların tüm kurum ve kuruluşlar açısından uygulanması benimsenmiştir. Kanunda verisi işlenen gerçek kişilerden bahsedildiği için hak ehliyetine sahip olan herkes Kanun kapsamındadır.

6) Kanun Kapsamına Dahil Olmayan Kişiler Var mıdır?

Kanunda “kişisel verileri işlenen gerçek kişiler” ifadesi kullanıldığından, kişisel verileri işlenen tüzel kişiler bu Kanunun kapsamı dışında tutulmuştur.

Veri işleme faaliyetini gerçekleştirenler açısından ise Kanunda gerçek kişi tüzel kişi ayrımına gidilmemiştir. Ancak, veri kayıt sisteminin parçası olmaksızın veri işleyenler Kanunun kapsamı dışında tutulmuştur.

7) Her Türlü Veri İşleme Faaliyeti İçin Bu Kanun Hükümleri Uygulanacak mıdır?

Kanunun 28. maddesinde, bazı hallerde Kanun hükümlerinin uygulanmayacağı belirtilmektedir. Bu çerçevede, Kanun kapsamına girmeyen haller, 28. maddede tamamen veya kısmen kapsam dışı olan haller olmak üzere ikili bir ayrıma tabi tutulmuştur. Bu maddenin 1. fıkrasında tam istisnalar, 2. fıkrasında ise kısmi istisnalar düzenlenmiştir. Tam istisna halinde Kanun hükümleri hiçbir şekilde uygulanmamakta iken, kısmi istisna hallerinde, Kanunun sadece bazı hükümleri (aydınlatma yükümlülüğü, ilgili kişinin hakları ve veri sorumluları siciline kayıt) uygulanmamaktadır.

8) Kanun Kapsamındaki Tam İstisna Halleri Nelerdir?

Aşağıda belirtilen durumlarda Kanun hükümleri uygulanmayacaktır;

- Kişisel verilerin, üçüncü kişilere verilmemek ve veri güvenliğine ilişkin yükümlülüklerle uyulmak kaydıyla gerçek kişiler tarafından tamamen kendisiyle veya aynı konutta yaşayan aile fertleriyle ilgili faaliyetler kapsamında işlenmesi,
- Kişisel verilerin resmi istatistik ile anonim hâle getirilmek suretiyle araştırma, planlama ve istatistik gibi amaçlarla işlenmesi,
- Kişisel verilerin millî savunmayı, millî güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini, ekonomik güvenliği, özel hayatın gizliliğini veya kişilik haklarını ihlal etmemek ya da suç teşkil etmemek kaydıyla, sanat, tarih, edebiyat veya bilimsel amaçlarla ya da ifade özgürlüğü kapsamında işlenmesi,
- Kişisel verilerin millî savunmayı, millî güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini veya ekonomik güvenliği sağlamaya yönelik olarak kanunla görev ve yetki verilmiş kamu kurum ve kuruluşları tarafından yürütülen önleyici, koruyucu ve istihbari faaliyetler kapsamında işlenmesi,
- Kişisel verilerin soruşturma, kovuşturma, yargılama veya infaz işlemlerine ilişkin olarak yargı makamları veya infaz mercileri tarafından işlenmesi.

9) Kanun Kapsamındaki Kısmi İstisna Halleri Nelerdir?

Kural olarak aşağıda belirtilen haller yalnızca belirli Kanun hükümlerinden istisna tutulmakta olup, bunun dışında kalan Kanun hükümlerine ise tabidirler. Kanunun amacına ve temel ilkelerine uygun ve orantılı olma şartıyla Kanunda veri sorumlusunun aydınlatma yükümlülüğünün düzenlendiği 10. madde, zararın giderilmesini talep etme hakkı hariç olmak üzere ilgili kişinin haklarının düzenlendiği 11. madde ve Veri Sorumluları Siciline kayıt yükümlülüğünün düzenlendiği 16. madde hükümleri, belirtilen faaliyet alanları ile sınırlı olmak üzere uygulanmamaktadır. Bu kapsamda, Kanunun amacına ve temel ilkelerine uygun ve orantılı olma şartı ile bazı hükümlerden muaf tutulan haller şunlardır;

- a) Kişisel veri işlemenin suç işlenmesinin önlenmesi veya suç soruşturması için gerekli olması,
- b) İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş kişisel verilerin işlenmesi,
- c) Kişisel veri işlemenin kanunun verdiği yetkiye dayanarak görevli ve yetkili kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarınca, denetleme veya düzenleme görevlerinin yürütülmesi ile disiplin soruşturma veya kovuşturması için gerekli olması,
- ç) Kişisel veri işlemenin bütçe, vergi ve mali konulara ilişkin olarak Devletin ekonomik ve mali çıkarlarının korunması için gerekli olması.

10) Kişisel Verilerin Korunması Ne Demektir?

Kişisel verilerin korunması, kişisel verilerin işlenmesinin disiplin altına alınması ile temel hak ve özgürlüklerin korunmasıdır.

Kişisel verilerin korunması, temelde verilerin değil, bu verilerin ilişkili olduğu kişilerin korunmasını amaçlamaktadır. Başka bir ifade ile verilerin korunması; kişileri, onlar hakkındaki verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da otomatik olmayan yollarla işlenmesinden doğacak zararlardan koruma amacına yönelmiş ve kişisel verilerin korunmasına ilişkin ilkelerde somutlaşmış idari, teknik ve hukuki önlemleri ifade eder. Bu anlamda kişisel verilerin korunmasının, kişilere ilişkin verilerin toplanması, saklanması, kullanılması ve aktarılması gibi veri işleme süreçlerinin bütün aşamalarını kapsar şekilde bireylere kontrol hakkını yeniden kazandırmayı amaçladığı söylenebilir. Bu amaç kapsamında kişisel verilerin korunması, kişinin verilerinin geleceğini bizzat kendisinin belirleme hakkını ifade eder. Aynı zamanda bu koruma insan onurunun ve kişilik hakkının da bir gereğidir.

11) Kişisel Veri Nedir?

Kişisel veri, kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi ifade etmektedir. Kişisel veriden söz edebilmek için, verinin bir gerçek kişiye ilişkin olması ve bu kişinin de belirli ya da belirlenebilir nitelikte olması gerekmektedir. Buna göre;

1. Gerçek kişiye ilişkin olma: Kişisel veri, gerçek kişiye ilişkin olup, tüzel kişilere ilişkin veriler kişisel verinin tanımının dışındadır. Dolayısıyla, bir şirketin ticaret unvanı ya da adresi gibi tüzel kişiliğe ilişkin bilgiler (bir gerçek kişiyle ilişkilendirilebilecekleri durumlar haricinde) kişisel veri sayılmayacaktır.

2. Kişiyi belirli veya belirlenebilir kılması: Kişisel veri, ilgili kişinin doğrudan kimliğini gösterebileceği gibi, o kişinin kimliğini doğrudan göstermemekle birlikte, herhangi bir kayıtlı ilişkilendirilmesi sonucunda kişinin belirlenmesini sağlayan tüm bilgileri de kapsar.

3. Her türlü bilgi: Bu ifade son derece geniş olup, bir gerçek kişinin; adı, soyadı, doğum tarihi ve doğum yeri gibi bireyin sadece kimliğini ortaya koyan bilgiler değil; telefon numarası, motorlu taşıt plakası, sosyal güvenlik numarası, pasaport numarası, özgeçmiş, resim, görüntü ve ses kayıtları, parmak izleri, e-posta adresi, hobiler, tercihler, etkileşimde bulunulan kişiler, grup üyelikleri, aile bilgileri, sağlık bilgileri gibi kişiyi doğrudan veya dolaylı olarak belirlenebilir kılan tüm veriler kişisel veri olarak kabul edilmektedir.

Kanunda hangi bilgilerin kişisel veri olarak kabul edileceğine ilişkin sınırlı sayım yoluna gidilmediğinden, kapsamının genişletilmesi mümkündür. Önemli olan verinin kişi ile ilişkilendiriliyor olması ya da onu tanımlayabilmesidir.

Örneğin, takma isimler tek başına veya başka kaynaklarla birleştirildiğinde kişiyi tanımlamayı sağlayabilecek nitelikte ise bu tarz veriler de kişisel veri olarak kabul edilir. Ayrıca, sıkça kullanılan kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiyle ilişkili müşteri şikayet raporları, çalışan performans değerlendirme raporları, mülakat değerlendirme raporları gibi raporlar, ses veya görüntü kayıtları, resimler, kullanıcı işlem kayıtları gibi kayıtlar, özgeçmiş, bordro, fatura, banka dekontları, kredi kartı ekstreleri, nüfus cüzdanı fotokopileri gibi belgeler ve mektup, davet yazıları gibi yazılar/kayıtlar içinde yer alan veriler de kişisel veri olarak addedilebilir.

Ancak yine de bunların kişisel veri olup olmadığı her somut olayın özelliğine göre “kişiyi tanımlayabilme” kabiliyeti dikkate alınarak değerlendirilmelidir.

12) Özel Nitelikli (Hassas) Kişisel Veri Ne Demektir?

Özel nitelikli kişisel veriler, başkaları tarafından öğrenildiği takdirde ilgili kişinin mağdur olabilmesine veya ayrımcılığa maruz kalabilmesine neden olabilecek nitelikteki verilerdir. Kanunda, hangi kişisel verilerin özel nitelikli kişisel veri olduğu tek tek belirtilmiş olup, bu sayılanlar dışındakiler özel nitelikli kişisel veri olarak kabul edilemez. Bu bakımdan, özel nitelikli kişisel verilerin sınırlı olarak sayıldığı kabul edilir.

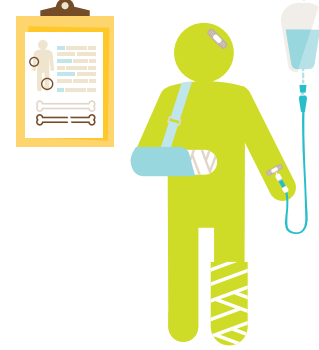
13) Özel Nitelikli Kişisel Veriler Nelerdir?

Özel nitelikli kişisel veriler; kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlığı, cinsel hayatı, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri ile biyometrik ve genetik verilerdir.

Buna göre, hassas veriler kişisel verilerin daha fazla koruma uygulanan küçük bir grubu olarak değerlendirilebilir.

14) Kişisel Sağlık Verisi Nedir?

Kişisel sağlık verisi, kişinin fiziksel ve ruhsal sağlığına ilişkin her türlü veri ile kişiye sunulan sağlık hizmeti ile ilgili bilgilerdir. Örneğin; her türlü tahlil sonucu, kişinin geçirdiği hastalıklar, kullandığı ilaçlar gibi veriler kişisel sağlık verileridir. Kişisel sağlık verisi özel nitelikli kişisel veridir. Dolayısıyla Kanunda düzenlenen özel nitelikli kişisel verilerin işlenme şartlarına tabidir.

15) İlgili Kişi Kimdir?

İlgili kişi, kişisel verisi işlenen gerçek kişiyi ifade eder. Kanunda, yalnızca gerçek kişilerin verilerinin korunması öngörülmüş, tüzel kişilerin verileri Kanun kapsamı dışında tutulmuştur.

Kanunda yer alan kişisel verinin tanımı gereği, tüzel kişiye ait bir verinin herhangi bir gerçek kişiyi belirlemesi ya da belirlenebilir kılması halinde, bu veriler de Kanun kapsamında koruma altındadır. Ancak, burada korunan menfaat tüzel kişiye değil, düzenlemenin temellendirdiği öncelik gereği belirlenen ya da belirlenebilecek gerçek kişiye ait olacaktır. Çünkü Kanun, tüzel kişilere ait verilerin korunmasını hiçbir şekilde düzenlememektedir.

16) Kişisel Verilerin İşlenmesi Ne Demektir?

Kişisel verilerin işlenmesi, kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlemi ifade eder.

Örneğin, kişisel verilerin sadece bir hard diskte, CD'de, sunucuda depolanması, anılan verilerle başkaca hiçbir işlem yapılmasa da bir veri işleme faaliyetidir.

Dolayısıyla veri işleme kapsamına giren eylemler sınırlı sayıda olmayıp, kişisel verilerin ilk defa elde edilmesinden başlayarak veriler üzerinde gerçekleştirilen tüm işlem türlerini ifade etmektedir.

17) Kişisel Verilerin Otomatik Yollarla İşlenmesi Ne Demektir?

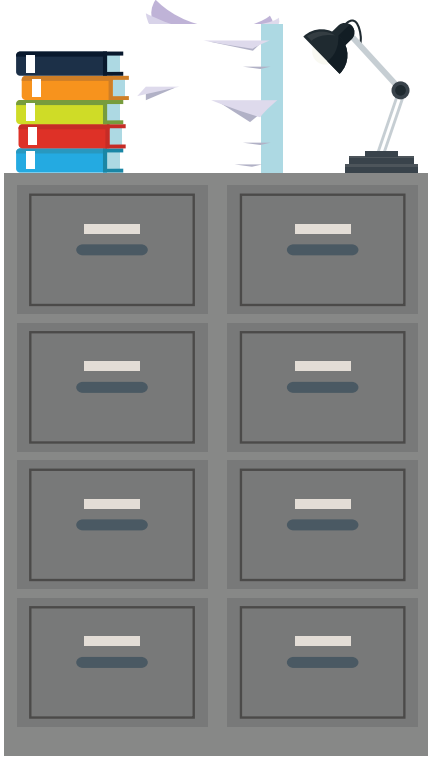
Kanunda, otomatik işlemenin ne olduğu tanımlanmamıştır. Bununla birlikte, gerekçede, Kanunun kapsamı açıklanırken, *“Günümüzde bu veriler, gerek özel sektör ve gerekse kamu sektörü tarafından bilişim sistemleri üzerinden otomatik yollarla sıkça kullanılmaktadır.”* denilerek dolaylı yoldan otomatik işlemenin, bilişim sistemleri üzerinden gerçekleştirilen faaliyetler olduğu belirtilmiştir.

Bu kapsamda, tamamen veya kısmen otomatik olan işleme; insan müdahalesi ya da yardımı konusundaki ihtiyacın asgari seviyeye indirilerek verilerin kaydı, bu verilere mantıksal veya aritmetik işlemlerin uygulanması, verilerin değiştirilmesi, silinmesi, geri elde edilmesi veya aktarılması gibi işlemlerin otomatik veya kısmen otomatik yöntemlerle gerçekleştirilmesi olarak tanımlanabilir.

Başka bir ifade ile, otomatik olarak veri işlenmesi; bilgisayar, telefon, saat vb. işlemci sahibi cihazlar tarafından yerine getirilen, yazılım veya donanım özellikleri aracılığıyla önceden hazırlanan algoritmalar kapsamında insan müdahalesi olmadan kendiliğinden gerçekleşen işleme faaliyeti.

18) Kişisel Verilerin Otomatik Olmayan Yollarla İşlenmesi Ne Demektir?

Bir veri kayıt sistemine bağlı olarak otomatik olmayan yollarla işleme ise manuel olarak hazırlanan ancak erişimi ve anlamlandırmayı kolaylaştıran işleme faaliyetini ifade eder.

Yukarıda belirtildiği gibi, kişisel veriler otomatik işlemeye tabi tutulmasalar da, bir “veri kayıt sistemi” aracılığıyla işlendiklerinde de Kanun hükümlerine tabi olmaktadır. Diğer bir ifade ile Kanun, otomatik olmayan yollarla veri işlenmesini tamamen Kanun kapsamı dışında tutmamakta, otomatik olmayan yolla veri işleme eğer bir veri kayıt sisteminin parçası ise, veri işleme faaliyeti Kanun kapsamında kabul edilmektedir.

19) Veri Kayıt Sistemi Nedir?

Veri kayıt sistemi, kişisel verilerin belirli kriterlere göre yapılandırılarak işlendiği kayıt sistemini ifade etmektedir. Bir dosyalama sistemi olarak nitelenebilecek veri kayıt sistemi elektronik ya da fiziki ortamda oluşturulabilir. Buna göre, veri kayıt sisteminde kişisel veriler, ad, soyad veya kimlik numarası üzerinden sınıflandırılabileceği gibi, örneğin kredi borcunu ödemeyenlere ilişkin oluşturulacak bir sınıflandırma da bu kapsamda değerlendirilmektedir.

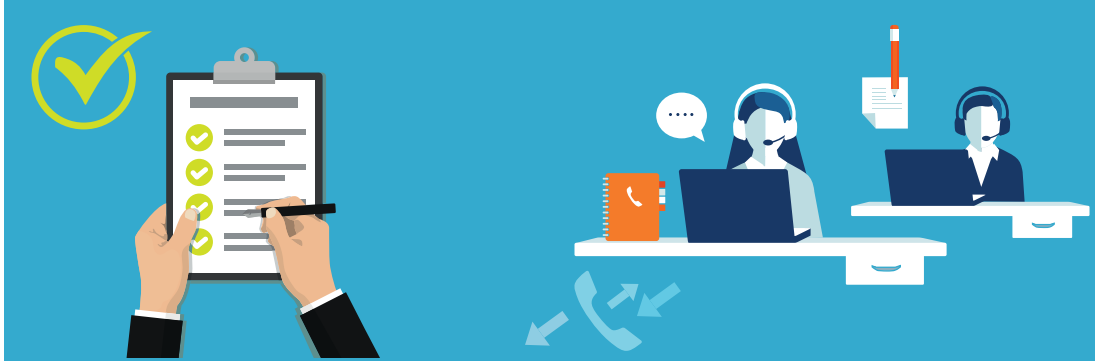
Örneğin, herhangi bir kritere bağlı olmaksızın gelişigüzel bir şekilde sadece kişilerin ad ve soyadlarının bir kağıtta yer alması hali, Kanun kapsamına girmemekle birlikte, söz konusu isimlerin belirli bir kritere göre bir kağıda kaydedilmesi halinde, bu veri kaydı Kanun kapsamında değerlendirilmektedir.

20) Açık Rıza Nedir?

Açık rıza, belirli bir konuya ilişkin, bilgilendirilmeye dayanan özgür irade açıklamasıdır. Açık rızanın üç unsuru bulunmaktadır:

1. Belirli bir konuya ilişkin olması: Veri işlemek üzere verilen rızanın geçerli olması için rızanın belirli bir konuya ilişkin ve o konu ile sınırlı olması gerekir. Buna göre genel bir irade açıklaması ile “kişisel verilerimin işlenmesini kabul ediyorum” şeklinde açık uçlu ve belirsiz bir rıza tek başına Kanun bağlamında açık rıza olarak kabul edilemez. Diğer bir ifade ile battaniye rızalar hukuken geçersizdir.

2. Rızanın bilgilendirmeye dayanması: Açık rıza bir irade beyanı olup, kişinin özgür bir şekilde rıza gösterebilmesi için neye rıza gösterdiğini bilmesi gerekir. Bu kapsamda, kişiye yapılacak bilgilendirme, mutlaka verinin işlenmesinden önce yapılmalı ve veri işleme ile ilgili bütün konularda açık ve anlaşılır bir biçimde gerçekleştirilmelidir.

Bilgilendirme yapılırken elde edilecek kişisel verilerin hangi amaçlarla kullanılacağı açıkça belirtilmeli, kişinin anlamayacağı terimler ya da yazılı bilgilendirme yapıldığında okumakta güçlük çekeceği oranda küçük puntolar kullanılmamalıdır.

3. Özgür iradeyle açıklanması: Kişinin irade beyanı olan rıza, kişinin yaptığı davranışın bilincinde ve kendi kararı olması halinde geçerlilik kazanacaktır. Cebir, tehdit, hata ve hile gibi iradeyi sakatlayan hallerde kişinin özgür biçimde karar vermesi mümkün değildir. Örneğin, işçiye rıza göstermeme imkânının etkin bir biçimde sunulmadığı veya rıza göstermemenin işçi açısından muhtemel bir olumsuzluk doğuracağı durumlarda, rızanın özgür iradeye dayandığı kabul edilemez.

Açık rızanın özgür irade ile açıklanması gerektiğinden, ilgili kişinin açık rızasının alınması, bir ürün veya hizmetin sunulmasının ya da ürün veya hizmetten yararlandırılmasının ön şartı olarak ileri sürülmemelidir.

Örneğin, bir hizmetten yararlanılmasının üyelik şartına bağlandığı yerlerde, üye olmak isteyen ilgili kişinin parmak izinin alınması ve işlenmesinin üyelik sözleşmesinin kurulması için zorunluluk olarak öngörülmesi hukuka aykırı olacaktır. Çünkü bu şekilde alınan açık rıza özgür irade ile açık rıza verilmesi ilkesine ve ölçülülük ilkesine aykırı olacaktır.

21) Açık Rıza Herhangi Bir Şekil Şartına Tabi midir?

Açık rıza beyanı herhangi bir şekil şartına tabi değildir. Önemli olan açık rızanın Kanundaki unsurları taşıması ve ispatlanabilir olmasıdır. Dolayısı ile sözlü, yazılı, elektronik ortam vb. yöntemlerle açık rıza alınması mümkündür. Bununla birlikte, açık rızanın yazılı olduğu durumlarda, açık rıza metinleri açık, anlaşılır ve yalın bir şekilde kaleme alınmalıdır. Ayrıca, açık rızanın, olumlu bir irade beyanı içermesi gerekmektedir. Diğer bir ifade ile, açık rızanın şüpheyi yer vermemesi gerekmekte, rızanın talep edilmesine ve alınmasına ilişkin işlemler, ilgili kişinin bu konudaki niyetini açık bir şekilde ortaya koyar nitelikte olmalıdır. Açık rızanın alındığı konusundaki ispat yükü ise veri sorumlusuna aittir.

22) Açık Rıza Geri Alınabilir mi?

Açık rıza geri alınabilir. Çünkü bu kişiye sıkı sıkıya bağlı bir haktır. Ayrıca kişisel verilerin geleceğini belirleme hakkı ilgili kişiye aittir. Bu bağlamda kişi dilediği zaman veri sorumlusuna vermiş olduğu açık rızasını geri alabilir. Ancak geri alma işlemi ileriye yönelik sonuç doğurur. Geri alma beyanının veri sorumlusuna ulaştığı andan itibaren veri sorumlusu tarafından açık rızaya dayalı olarak gerçekleştirilen tüm faaliyetler durdurulmalıdır. Geri alma beyanı veri sorumlusuna ulaştığı andan itibaren hüküm doğurur.

23) Veri Sorumlusu Kimdir?

Veri sorumlusu, kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişiyi ifade eder. Bu kişiler, gerçek kişiler olabileceği gibi, kamu kurumları, şirketler, dernekler veya vakıflar gibi tüzel kişiler de olabilecektir. Veri sorumlusu, işleme faaliyetinin “neden” ve “nasıl” yapılacağı sorularının cevabını verecek kişidir.

Veri sorumlusunun tespiti için kişisel verilerin işlenmesi ve işlenme amacı, işlenecek kişisel veri türleri, işlenen kişisel verilerin hangi amaçlarla kullanılacağı, hangi kişilerin kişisel verilerinin işleneceği, kişisel verilerin paylaşılıp paylaşılmayacağı, paylaşılacaksa kimlerle paylaşılacağı, ne kadar süreyle saklanacağı, ilgili kişilerin erişim hakkı ve diğer haklarının uygulanıp uygulanmayacağı gibi hususlara kimin karar verdiği dikkate alınır.

Burada belirtilmesi gereken diğer bir husus ise, eğer veri işleme faaliyeti bir tüzel kişilik tarafından gerçekleştiriliyorsa, burada veri sorumlusu tüzel kişinin kendisidir. Tüzel kişiliğin içerisinde veri işleme faaliyetlerinden sorumlu olan gerçek kişiler Kanunun uygulanması bakımından veri sorumlusu sayılmazlar. Veri sorumlusunun tüzel kişi olması halinde, veri sorumlusu yükümlülüğü ilgili tüzel kişilik üzerinde doğacaktır. Bu yükümlülük tüzel kişiliği temsil ve ilzama yetkili organlar veya kişiler eliyle yerine getirilecektir. Tüzel kişiliği temsil ve ilzama yetkili olan organ veya kişiler tüzel kişilik içerisinde tüzel kişiliğin sahip olduğu veri sorumlusu yükümlülüklerini yerine getirmek üzere kişi veya kişileri görevlendirebilirler. Bu görevlendirme tüzel kişiliğin veri sorumlusu yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz ve ilgili gerçek kişilerin de veri sorumlusu olarak tanımlanmasını sağlamaz. Bu konuda kamu hukuku tüzel kişileri ve özel hukuk tüzel kişileri bakımından da Kanunda bir farklılık gözetilmemiştir. Bu çerçevede hukuki ve cezai sorumluluk bakımından, tüzel kişilerin sorumluluğuna ilişkin özel hukuk ve kamu hukukundaki genel hükümler uygulanır.

24) Veri İşleyen Kimdir?

Veri işleyen, veri sorumlusu adına kişisel verileri kendisine verilen talimatlar çerçevesinde işleyen gerçek veya tüzel kişilerdir. Veri işleyenin faaliyetleri veri işlemenin daha çok teknik kısımları ile sınırlıdır. Burada önemli olan, veri işleyenin bu kapsamdaki kişisel veri işleme faaliyetlerini veri sorumlusundan aldığı talimatlar doğrultusunda gerçekleştirmesidir.

Örneğin, veri sorumlusunun verdiği yetkiye dayanarak veri sorumlusu adına faaliyet gösteren, dışarıdan hizmet alınması suretiyle çağrı merkezi hizmeti veren bir şirket bu faaliyet kapsamında veri işleyen olarak kabul edilecektir.

25) Herhangi Bir Gerçek veya Tüzel Kişi Aynı Zamanda Hem Veri sorumlusu Hem de Veri İşleyen Olabilir mi?

Veri sorumlusu ve veri işleyen sıfatı, veri işleme faaliyetinin niteliğine göre ilgili tarafı tanımlamaktadır. Dolayısıyla, herhangi bir gerçek veya tüzel kişi yürüttüğü farklı faaliyetleri nedeniyle aynı zamanda hem veri sorumlusu hem de veri işleyen olabilir. Örneğin, bir bulut bilişim hizmeti sunan şirket kendi çalışanlarının verileri bakımından “veri sorumlusu” iken, müşterilerinin verileri bakımından “veri işleyen” sıfatıyla hareket etmektedir.

26) Kanunda Sayılan Veri İşlenmesine İlişkin Yükümlölüklerin Yerine Getirilmesi Bakımından Esas Sorumlu Kimdir?

Kanunda, kişisel veri işleme faaliyetlerine ilişkin hukuki yükümlölüklerin yerine getirilmesinde veri sorumlusu esas alınmaktadır. Veri sorumlusu, kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişidir. Veri işleyen ise, veri sorumlusunun verdiği yetkiye dayanarak onun adına kişisel veri işleyen gerçek veya tüzel kişidir. Buna göre, veri işleyen veri sorumlusunun talimatlarını yerine getirdiği açıktır.

27) Kişisel Verilerin İşlenmesinde Genel (Temel) İlkeler Nelerdir?

Kişisel verilerin işlenmesinde her zaman Kanunda ortaya konulan genel ilkelere uygun davranılmalıdır. Kişisel verilerin işlenmesinde genel ilkeler şunlardır:

- a. Hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma,
- b. Doğru ve gerektiğinde güncel olma,
- c. Belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenme,
- ç. İşlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma,
- d. İlgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme.

Kişisel verilerin işlenmesine ilişkin ilkeler, tüm kişisel veri işleme faaliyetlerinin özünde bulunmalı ve tüm kişisel veri işleme faaliyetleri bu ilkelere uygun olarak gerçekleştirilmelidir.

28) Hukuka ve Dürüstlük Kurallarına Uygun Olma Ne Demektir?

Hukuka ve dürüstlük kuralına uygun olma ilkesi, diğer ilkeleri de kapsayıcı bir özelliğe sahiptir.

Hukuka uygun olma, kişisel verilerin işlenmesinde kanunlarla ve diğer hukuksal düzenlemelerle getirilen ilkelere uygun hareket edilmesi zorunluluğunu ifade etmektedir.

Dürüstlük ilkesi ise, ilgili kişi aydınlatılmadan hiçbir şekilde kişisel verisinin toplanmaması ve işlenmemesi, ilgili kişiye karşı haksızlığa yol açacak şekilde kullanılmaması, toplanma amacının aşılmasını ifade eder. Veri işleme faaliyetinde bulunanların, ilgili kişilerin çıkarlarını ve makul beklentilerini göz önüne almaları dürüstlük kuralının gereğidir. Haklı bir gerekçe olmaksızın ilgili kişinin özel hayatının gizliliğini, otonomisini, onurunu ihlal edecek şekilde veri işlenmesi, şüphesiz bu ilkeye aykırılık teşkil edecektir. Bu kapsamda, dürüstlük ilkesi uyarınca, kişilerin kendilerine veri işleme konusunda izin ya da emir veren hukuk kurallarına dayanarak gerçekleştirdikleri fiillerde, bu hukuk kuralının amacına göre işlenebilecek en az miktarda veri işlemeleri, veri sahiplerinin öngöremeyeceği biçimde hareket etmemeleri, veri sahiplerinin çıkarlarını ve makul beklentilerini göz önüne almaları gibi davranışları gerektirir.

Bu ilkelere riayet edilmeksizin veri işlenmesi dürüstlük kuralına dolayısıyla hukuka uygun veri işlenmesine aykırı olacaktır.

29) Doğru ve Gerektiğinde Güncel Olma Ne Demektir?

Veri, hakkında bilgi vermesi gereken şeyi doğru şekilde anlatabilmelidir. Kişisel verilerin doğruluğunun ve güncelliğinin önemini vurgulayan bu ilke Kanunda öngörülen ilgili kişinin verilerin düzeltilmesini talep etme hakkı ile uyumludur. Kişisel verilerin doğru ve güncel bir şekilde tutulması, veri sorumlusunun çıkarına uygun olduğu gibi ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerinin korunması açısından da gereklidir.

Veri sorumlusu eğer kişisel verilere dayalı olarak ilgili kişiye dair bir sonuç yaratıyor ise kişisel verilerin doğru ve gerektiğinde güncel olmasının sağlanması noktasında veri sorumlusunun aktif özen yükümlülüğü bulunmaktadır. Bunun dışında veri sorumlusu her zaman ilgili kişinin bilgilerini doğru ve güncel olmasını temin edecek kanalları açık tutmalıdır. Aksi takdirde, kişilerin, güncel olmayan veya yanlış tutulan kişisel verileri nedeniyle maddi ve manevi zarar görmesi mümkündür. Örneğin bir kişinin veri sorumlusunun sisteminde kayıtlı telefon numarasının doğru olmaması ya da artık ilgili kişi tarafından kullanılmıyor oluşu, o kişiye ilişkin gerçek bir veriyi yansıtmadığından hatalı sonuçların ortaya çıkmasına neden olabilmektedir. Yine, adres bilgisi yanlış kaydedilen bir kişinin kendisine ait tebligatları zamanında alamaması veya söz konusu tebligatların yanlış bir kişiye tebliğ edilmesi durumunda ilgili kişi maddi ve manevi zarar görebilir.

Kişisel verilerin doğru ve güncel tutulabilmesini teminen; kişisel verilerin elde edildiği kaynaklar belirli olmalı, kişisel verilerin toplandığı kaynağın doğruluğu test edilmeli, kişisel verilerin doğru olmamasından kaynaklı talepler göz önünde bulundurulmalı ve bu kapsamda makul önlemler alınmalıdır.

30) Belirli, Açık ve Meşru Amaçlar İçin İşlenme İlkesi Ne Demektir?

Kişisel verilerin işlenme amaçlarının belirli, meşru ve açık olması ilkesi;

- Kişisel veri işleme faaliyetlerinin ilgili kişi tarafından açık bir şekilde anlaşılabilir olmasını,
- Kişisel veri işleme faaliyetlerinin hangi hukuki işleme şartına dayalı olarak gerçekleştirildiğinin tespit edilmesini,
- Kişisel veri işleme faaliyetinin ve bu faaliyetin gerçekleştirilme amacının belirliliğini sağlayacak detayda ortaya konulmasını

sağlamaktadır.

Kişisel veri işleme amaçlarının belirli, meşru ve açık olması ilkesi özellikle açık rıza ve aydınlatma metinlerinin kaleme alınması sırasında; kişisel veri işleme faaliyetlerinin hukuka uygun olarak gerçekleştirildiğinin tespitinin sağlanması noktasında önem taşır. Açıklandığı hukuki işlem ve metinlerde (açık rıza, aydınlatma, ilgili kişinin başvurularını cevaplama, veri sorumlusu siciline olan başvuru) belirlilik ve açıklık ilkesine uyumda hassasiyet gösterilmesi, anlaşılmayan terminoloji kullanımından kaçınılmasıdır. Bu esasa uygun davranma aynı zamanda dürüstlük ilkesine uyum bakımından da önemlidir.

31) Amacın Meşru Olması Ne Demektir?

Amacın meşru olması; veri sorumlusunun işlediği verilerin, yapmış olduğu iş veya sunmuş olduğu hizmetle bağlantılı ve bunlar için gerekli olması anlamına gelmektedir. Örneğin, bir hazır giyim mağazasının, müşterilerinin kimlik ve iletişim bilgilerini işlemesi meşru amaç kapsamındayken, anne kızlık soyadını işlemesi meşru amaç kapsamında değerlendirilemeyecektir.

32) Kişisel Verilerin, İşlendikleri Amaçla Bağlantılı, Sınırlı ve Ölçülü Olması İlkesi Ne Demektir?

“Amaçla sınırlılık” kişisel verilerin korunmasında hâkim olan en önemli ilkelerden biridir. Kişisel veriler işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olmalıdır. Mevcutta olmayan ve sonradan gerçekleşmesi düşünülen amaçlarla kişisel veri toplanmamalıdır. Kişisel veri işleme faaliyetinin gerçekleşmesi için gerekli olmayan ölçüde kişisel veri toplanmamalı ve/ veya işlenmemelidir. Buna göre kişisel veriler yalnızca belirli amaçlar için ve gerektiği kadar toplanmalı, amacın gerektirdiği yerlerde kullanılmalıdır.

Bu bakımdan, kişisel veriler toplandıktan sonra, ileride ortaya çıkabilecek yeni işleme amaçları dâhilinde işleme yapılması için, verilerin ilk defa toplanması sırasında sağlanması gereken şartlar yeni amaçlar için de tekrar aranmalıdır. Örneğin, bir taşımacılık firması tarafından taşıma sözleşmesi kapsamında kaydedilen adres bilgileri, sonrasında pazarlama faaliyeti için de kullanılacaksa, bu amaçla kullanım yapılabilmesi için kişisel veri işleme şartlarının karşılanıp karşılanmadığının yeniden değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bunun yanı sıra işlenen veri, sadece veri işleme amacının gerçekleştirilmesi için gerekli olanla sınırlı tutulmalıdır. Örneğin, bir tekstil firması tarafından müşterilere ilişkin kimlik ya da iletişim verilerinin tutulması satış işlemlerinin takibi vb. amaçlarla bağdaşırken, müşterilerin finansal geçmişine ilişkin verilerin toplanmasının amaçla bağlantılı ve ölçülü olduğu söylenemez.

Bunun yanında amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma şartının her ilgili kişi ve süreç için ayrı ayrı değerlendirilmesi gerekmektedir. Çünkü belirli bir kişi ve süreç için gerekli olan bilgi, bir diğer kişi için ölçüsüz olabilecektir. Bu hususa özellikle özel nitelikli kişisel veriler konusunda dikkat edilmesi gerekir. Bir iş yerinde insan kaynakları birimince çalışanların mali haklarının belirlenebilmesi için sendika üyeliği verisinin alınması ölçülü kabul edilecekken, aynı iş yerinin AR-GE birimince söz konusu verinin alınması ölçülü olarak kabul edilmeyecektir.

33) Kişisel Verilerin Ancak İlgili Mevzuatta Öngörülen veya İşlendikleri Amaç İçin Gerekli Olan Süre Kadar Muhafaza Edilmesi Ne Demektir?

Kişisel verilerin, ancak ilgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilmesi zorunludur. Buna göre, veri sorumluları, ilgili mevzuatta verilerin saklanması için öngörülen bir süre varsa bu süreye uyacak, kişisel verileri ancak işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edebilecektir. Bir verinin daha fazla saklanması için geçerli bir sebep bulunmaması halinde, o veri silinecek, yok edilecek ya da anonim hale getirilecektir. İleride tekrar kullanılabileceği düşünülerek ya da herhangi bir başka gerekçe ile kişisel verilerin muhafaza edilmesi yoluna gidilemeyecektir.

Ayrıca veri sorumlusu, Kanunun 16. maddesi uyarınca Veri Sorumluları Siciline kayıt için başvuru yaparken kişisel verilerin işleme amacı için gerekli azami süreyi bildirmek zorundadır.

Veri sorumlusu tarafından Sicile bildirilen veri kategorilerinin işleme amaçları ve bu amaçlara dayalı olarak işlenmeleri için gerekli olan azami muhafaza edilme süreleri ile mevzuatta öngörülen süreler farklı olabilir. Bu durumda mevzuatta azami muhafaza edilme süresi öngörülmüşse öngörülen bu süre yoksa bunlardan en uzun süre esas alınarak bu veri kategorisi için Sicile bildirim yapılır.

Burada önemle belirtmek gerekir ki, mevzuat kapsamında öngörülen bu sürelerle uyum için yapılan saklama faaliyetleri veri sorumlusu tarafından belirlenen saklama sürelerini aşıyorsa, bu faaliyetler yalnızca ilgili mevzuatta belirtilen yükümlülükleri yerine getirmekle sınırlı bir saklama ve işleme faaliyeti olarak yürütülmelidir. Hem veri sorumlusunun hukuki yükümlülükleri gereği tabi olduğu mevzuat kapsamında öngörülen sürelerin, hem de veri sorumlusunun belirlediği saklama sürelerinin aşılması durumunda, kişisel verilerin veri sorumlusu tarafından Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi ve Anonim Hale Getirilmesi Hakkında Yönetmeliğe göre silinmesi, yok edilmesi veya anonim hale getirilmesinin temin edilmesi gerekir.

34) Kişisel Verilerin İşlenme Şartları Nelerdir?

Kanunun 5. maddesinde kişisel verilerin işlenme şartları düzenlenmiştir. Özel nitelikli kişisel verilerin işlenme şartları ise Kanunun 6. maddesinde farklı esaslara bağlanmıştır. Bu çerçevede, özel nitelikli olmayan kişisel verilerin hangi hallerde hukuka uygun olarak işlenebileceği Kanundaki esaslara göre aşağıdaki şekilde düzenlenmiş olup, bu şartlardan sadece bir tanesinin bulunması özel nitelikli olmayan kişisel verilerin işlenmesi için yeterli hukuki şartı oluşturacaktır.

1. İlgili kişinin açık rızasının varlığı
2. Kanunlarda açıkça öngörülmesi,
3. Fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması,
4. Bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması,
5. Veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması,
6. İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması,
7. Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlemenin zorunlu olması,
8. İlgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması.

Kişisel verilerin işlenme şartları, yani hukuka uygunluk halleri, Kanunda sınırlı sayıda sayılmış olup, bu şartlar genişletilemez.

Kişisel veri işleme, Kanunda bulunan açık rıza dışındaki şartlardan birine dayanıyorsa, bu durumda ilgili kişiden açık rıza alınmasına gerek bulunmamaktadır. Veri işleme faaliyetinin, açık rıza dışında bir dayanakla yürütülmesi mümkün iken açık rızaya dayandırılması, aldatıcı ve hakkın kötüye kullanımı niteliğinde olacaktır. Nitekim, ilgili kişi tarafından verilen açık rızanın geri alınması halinde veri sorumlusunun diğer kişisel veri işleme şartlarından birine dayalı olarak veri işleme faaliyetini sürdürmesi hukuka ve dürüstlük kurallarına aykırı işlem yapılması anlamına gelecektir.

35) Kişisel Verilerin Aleni Olması Ne Demektir?

Herhangi bir şekilde ilgili kişi tarafından kamuoyuna açıklanmış olan bir başka ifadeyle ilgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilen kişisel verileri alenileştirme amacına uygun bir şekilde açık rıza aranmaksızın işlenebilecektir. Çünkü ilgili kişi tarafından alenileştirilen ve böylelikle herkes tarafından bilinebilecek hale gelen bu tür verilerin işlenmesinde, korunması gereken hukuki yararın ortadan kalktığı kabul edilmektedir.

Kişisel verinin, aleni kabul edilebilmesi için ait olduğu kişinin aleni olmasını istemesi gerekir. Başka bir ifade ile, alenileştirmenin gerçekleştirilebilmesi için alenileştirme iradesinin varlığı gerekir. Yoksa bir kişinin kişisel verisinin herkesin görebileceği bir yerde olması aleni olmasını sağlamaz. Ayrıca, alenileştirme durumunda kişisel verinin amacı dışında da kullanılmaması gerekmektedir. Örneğin, ikinci el araç satışı yapılan internet sitelerinde aracını satmak isteyen ilgili kişinin iletişim bilgilerinin pazarlama amaçlarıyla kullanılması mümkün değildir.

36) İlgili Kişinin Temel Hak ve Özgürlüklerine Zarar Vermemek Kaydıyla, Veri Sorumlusunun Meşru Menfaatleri İçin Veri İşlenmesinin Zorunlu Olması Ne Anlama Gelmektedir?

Kanuna göre, ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması durumunda kişisel verilerin işlenebileceği düzenlenmiştir. Veri sorumlusunun meşru menfaati, gerçekleştirilecek olan işleme sonucunda elde edeceği çıkara ve faydaya yöneliktir. Veri sorumlusunun elde edeceği fayda; meşru, ilgili kişinin temel hak ve özgürlüğü ile yarışabilecek düzeyde etkin, belirli ve mevcut bir menfaatine ilişkin olmalıdır.

Örneğin bir şirket sahibi, çalışanlarının temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, onların terfileri, maaş zamları yahut sosyal haklarının düzenlenmesinde ya da işletmenin yeniden yapılandırılması sürecinde görev ve rol dağıtımında esas alınmak üzere çalışanların kişisel verilerini işleyebilecektir. Burada, işletmenin yeniden yapılandırılması ya da ehliyetli ve liyakatli çalışanların terfi almaları, veri sorumlusu statüsündeki şirket sahibinin meşru menfaatinedir.

Bu şarta dayalı olarak veri işlenebilmesi için, veri sorumlusunun meşru menfaatinin bulunması ve ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar verilmemesi gerekmektedir.

37) Veri Sorumlusunun Meşru Menfaatini Tespit Etmek İçin Göz Önünde Bulundurulması Gereken Hususlar Nelerdir?

Veri sorumlusunun meşru menfaat şartına dayanması durumunda bu şartın varlığını tespit etmek için aşağıda sıralanan hususların değerlendirilmesi gerekir:

a. Menfaatin veri sorumlusuna ait olması: Kanunda varlığı aranması gereken meşru menfaatin veri sorumlusuna ait olması gerektiği düzenlenmiştir. Veri sorumlusu dışında üçüncü bir kişinin meşru menfaati bu veri işleme şartının kapsamı dışında kalmaktadır.

b. Menfaatin meşruluğu: Veri işleme şartının varlığından bahsedebilmek için veri sorumlusunun menfaatinin mevcut olması değil, söz konusu menfaatin meşru olması da gerekmektedir. Menfaatin ileride doğma ihtimali üzerine, ilgili kişinin kişisel verilerinin elde edilmesi mümkün değildir. Madde kapsamında kabul edilen meşru menfaat kavramı, hali hazırda mevcut olan bir menfaati ifade etmektedir.

c. Veri sorumlusunun meşru menfaati ile ilgili kişinin temel hak ve özgürlükleri arasında dengenin varlığı: Veri sorumlusunun meşru menfaatinin varlığı, ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemelidir. Bu durumun tespiti için iki aşamalı bir denge testi uygulanmalıdır. Bu kapsamda yapılacak olan ilk değerlendirmede veri sorumlusunun meşru menfaatinin olup olmadığı belirlenmeli, yapılacak ikinci değerlendirmede kişisel verisi işlenecek olan ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerinin neler olduğu tespit edilmeli ve belirtilen hak ve menfaatler değerlendirilerek hangisinin üstün geldiğine karar verilmelidir. Ancak bu değerlendirme yapılırken veri sorumlusunun meşru menfaati ile kişisel verileri işleme amacı birbirine karıştırılmamalıdır. Bu iki terim birbiriyle ilişkili olsa da farklı anlama gelmektedir. Kişisel verileri işleme amacı, özel olarak verinin neden işlendiği ile alakalıdır.

Önemle belirtmek gerekir ki, veri sorumlusunun meşru menfaat şartına dayanması durumu, maddede yer alan diğer haller uygulanmadığı takdirde başvurulacak son çare olmadığı gibi, her şeyi kapsamına dâhil edebilecek ve tüm kişisel verilerin işlenmesi faaliyetlerini hukuka uygun kılacak bir unsur da değildir.

38) Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenme Şartları Nelerdir?

Özel nitelikli kişisel veriler öğrenilmesi halinde ilgili kişiler hakkında ayrımcılık yapılmasına veya mağduriyete neden olabilecek nitelikteki verilerdir. Bu nedenle, diğer kişisel verilere göre çok daha sıkı şekilde korunmaları gerekmektedir.

Kanun, bu verilere özel bir önem atfetmekte ve bu verilerle ilgili farklı bir düzenleme getirmektedir. Kanun bunları özel nitelikli kişisel veri ya da hassas veriler olarak kabul etmektedir. Özel nitelikli kişisel veriler ilgili kişinin açık rızası ile ya da Kanunda sayılan sınırlı hallerde işlenebilir.

Kanun, özel nitelikli kişisel veriler arasında da bir ayırım yapmıştır. Buna göre sağlık ve cinsel hayata ilişkin kişisel veriler ile bunlar dışındaki özel nitelikli kişisel verilerin, açık rıza olmaksızın işlenebileceği haller, Kanunda farklı düzenlenmiştir.

Sağlık ve cinsel hayat dışındaki özel nitelikli kişisel veriler, ancak kanunlarda öngörülen hâllerde ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın işlenebilir.

Sağlık ve cinsel hayata ilişkin kişisel veriler ise ancak kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbî teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sağlık hizmetleri ile finansmanının planlanması ve yönetimi amacıyla, sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından ilgilinin açık rızası aranmaksızın işlenebilir.

Belirtmek gerekir ki, bütün durumlarda, özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesinde, ayrıca Kurul tarafından belirlenen yeterli önlemlerin alınması şarttır.

39) Kişisel Verilerin Silinmesi Nedir?

Kişisel verilerin silinmesi, kişisel verilerin ilgili kullanıcılar için hiçbir şekilde erişilemez ve tekrar kullanılamaz hale getirilmesi işlemidir. Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi veya Anonim Hale Getirilmesi Yönetmeliğin 4. maddesinde ilgili kullanıcı; *“verilerin teknik olarak depolanması, korunması ve yedeklenmesinden sorumlu olan kişi ya da birim hariç olmak üzere veri sorumlusu organizasyonu içerisinde veya veri sorumlusundan aldığı yetki ve talimat doğrultusunda kişisel verileri işleyen kişiler”* olarak tanımlanmıştır.

Buna göre ilgili kullanıcı, veri sorumlusu uhdesinde olmakla birlikte verilerin teknik olarak depolanması, korunması ve yedeklenmesinden sorumlu olan arşiv sorumlusu ve/veya veri tabanı yöneticisi gibi bir kişi ya da birim hariç olmak üzere veri sorumlusu organizasyonu içerisinde yer alan tüm çalışanlar ve birimler ya da veri sorumlusundan aldığı yetki ve talimat ile bu alanda hizmet veren üçüncü kişiler gibi veri işleyenleri tanımlamaktadır.

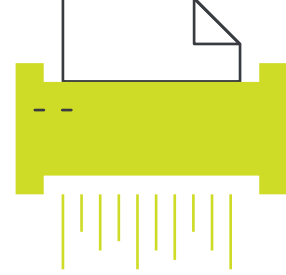
Örneğin bir veri sorumlusu ile bilgi işlem altyapısı iş ve işlemlerini onun yetki ve talimatları çerçevesinde yerine getirmek üzere anlaşma yapmış olan ve bu konuda çalışan bir firma veri işleyen sayılacaktır. Bu durumda bu veri sorumlusunun veri tabanı yöneticiliği yapan birim ya da personeli bulunmuyorsa tüm çalışanları ilgili kullanıcı olacaktır. Ayrıca veri işleyen firmanın da veri tabanı yöneticisi hariç geri kalan tüm çalışanları da ilgili kullanıcı kavramı içerisinde yer alacaktır.

Kişisel verilerin silinmesi ve yok edilmesi arasındaki fark da ilgili kullanıcı kavramına göre şekillenmiştir.

40) Kişisel Verilerin Yok Edilmesi Nedir?

Yok etme, kişisel verilerin hiç kimse tarafından hiçbir şekilde erişilemez, geri getirilemez ve tekrar kullanılamaz hale getirilmesi işlemidir. Kişisel verilerin yok edilmesi için, verilerin bulunduğu tüm kopyalar tespit edilir ve verilerin bulunduğu sistemlerin türüne göre de-manyetize etme, fiziksel yok etme, üzerine yazma gibi yöntemlerden bir ya da bir kaç kullanılır.

41) Kişisel Verilerin Anonim Hale Getirilmesi Nedir?

Anonim hale getirme kişisel verilerin başka verilerle eşleştirilse dahi kimliği belirli veya belirlenebilir bir gerçek kişiyle ilişkilendirilemeyecek hale getirilmesidir. Diğer bir ifade ile anonim hale getirme bir veri kümesindeki tüm doğrudan ve dolaylı tanımlayıcıların çıkarılarak veya değiştirilerek ilgili kişinin kimliğinin saptanabilmesinin engellenmesi ya da bir grup veya kalabalık içinde ayırt edilebilir olma özelliğini, bir gerçek kişi ile ilişkilendirilemeyecek şekilde kaybetmesidir. Bu kapsamda, veri üzerinden bir izleme yapılarak başka verilerle eşleştirme ve destekleme sonrasında verinin kime ait olduğu anlaşılabiliyorsa, bu verinin anonim hale getirildiği kabul edilemez.

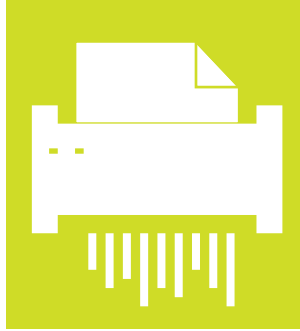
Anonim hale getirilen veri artık kişisel veri niteliklerine sahip olmayacağından, Kanun hükümleri kapsamında değerlendirilemeyecektir. Veri setleri anonim hale getirilme işlemlerine tabi tutuldukları ana kadar kişisel veri niteliklerine sahip olduklarından, bu veriler üzerinde gerçekleştirilecek her türlü işlem kişisel verilerin işlenmesi olarak kabul edilmektedir.

42) Anonim Veri ve Anonim Hale Getirilmiş Veri Arasındaki Fark Nedir?

Anonim veri başından beri belirli bir kişiyle ilişkilendirilmesi mümkün olmayan veriyi ifade ederken, anonim hale getirilmiş veri daha öncesinde bir kişiyle ilişkilendirilmiş ancak artık bağlantısı kalmamış veridir.

43) Kişisel Veriler Hangi Şartlarda Silinmeli, Yok Edilmeli veya Anonim Hale Getirilmelidir?

Kanunda yer alan kişisel verilerin işlenmesine ilişkin şartların tamamının ortadan kalkması durumunda kişisel veriler resen veya ilgili kişinin talebi üzerine veri sorumlusu tarafından silinir, yok edilir veya anonim hale getirilir.

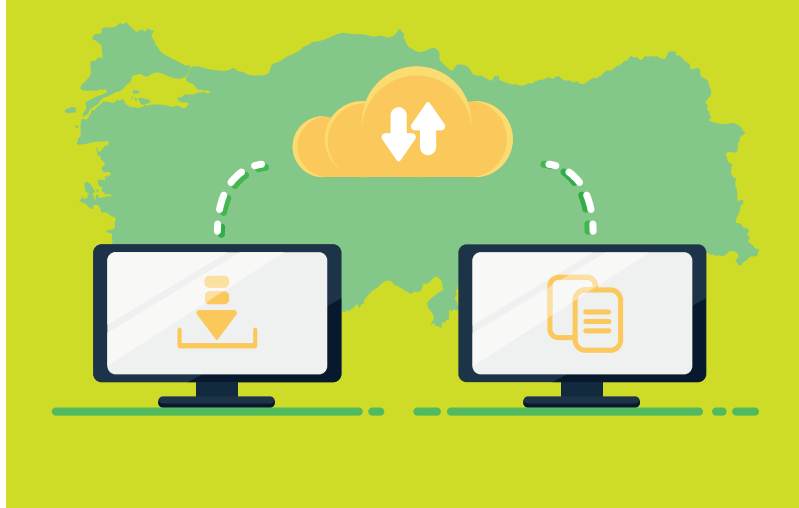

44) Kişisel Verilerin Yurtiçinde Aktarılması Kanunda Nasıl Düzenlenmiştir?

Kanunda, kişisel verilerin ilgilinin açık rızası olmak şartıyla üçüncü kişilere aktarılabileceği öngörülmektedir. Bununla birlikte, Kanunun 5. ve 6. maddesindeki şartların sağlanması halinde yeterli önlemler alınarak kişisel verilerin açık rıza aranmaksızın yurtiçinde aktarılmasına da imkan tanınmıştır. Bu kapsamda;

1. Kişisel veriler açısından Kanunun 5. maddesinin 2. fıkrasında sayılan işleme şartlarından en az birinin bulunması,
2. Özel nitelikli kişisel veriler açısından ise yeterli önlemler alınmak kaydıyla Kanunun 6. maddesinin 3. fıkrasında belirtilen şartlardan birinin bulunması

halinde ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerinin aktarılması mümkündür.

45) Kişisel Verilerin Yurt Dışına Aktarılması Kanunda Nasıl Düzenlenmiştir?

Kanunun 9. maddesinin 1. fıkrasında kişisel verilerin ilgili kişinin açık rızası olmak şartıyla yurt dışına aktarılabilceğı düzenlenmiştir. Bununla birlikte maddenin 2. fıkrasında, Kanunun 5. maddesinin 2. fıkrası kapsamındaki kişisel veriler ile 6. maddesinin 3. fıkrasında belirtilen özel nitelikli kişisel verilerin ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenmesine izin veren şartlar esas alınmakta ve bu şartlardan birinin varlığı halinde, kişisel verilerin aktarılacağı yabancı ülkede yeterli korumanın bulunması kaydıyla, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerin yurt dışına aktarılmasına imkân tanındığı belirtilmektedir. Buna göre;

1. İlgili kişinin açık rızasının bulunması
2. Kanunun 5. maddesinin 2. fıkrasında ve Kanunun 6. maddesinin 3. fıkrasında belirtilen şartlardan birinin bulunması ve verinin aktarılacağı ülkede;
 - a) Yeterli korumanın bulunması,
 - b) Yeterli korumanın bulunmaması durumunda Türkiye'deki ve ilgili yabancı ülkedeki veri sorumlularının yeterli bir korumayı yazılı olarak taahhüt etmeleri ve Kurulun izninin bulunması

kaydıyla kişisel verilerin yurt dışına aktarılması mümkündür.

Yeterli korumanın bulunduğu ülkeler Kurulca belirlenerek ilan edilecektir. Bu kapsamda, yabancı ülkede yeterli koruma bulunup bulunmadığına ve yeterli koruma bulunmaması halinde Türkiye'deki ve ilgili yabancı ülkedeki veri sorumlularının yeterli bir korumayı taahhüt etmeleri şartıyla söz konusu kişisel verilerin yurtdışına aktarılıp aktarılmayacağına Kurul tarafından karar verilecektir.

İlave olarak, Kanunun 9. maddesinin 5. fıkrasında kişisel verilerin, uluslararası sözleşme hükümleri saklı kalmak üzere, Türkiye'nin veya ilgili kişinin menfaatinin ciddi bir şekilde zarar göreceği durumlarda, ancak ilgili kamu kurum ve kuruluşunun görüşü alınarak Kurulun izniyle yurt dışına aktarılabileceği hükme bağlanmıştır.

46) Yabancı Ülkede Yeterli Koruma Bulunup Bulunmadığının Belirlenmesinde ve Yeterli Korumanın Bulunmaması Halinde Verilerin Yurtdışına Aktarılmasına İzin Verirken Kurul Hangi Kriterleri Dikkate Alacaktır?

Kişisel verilerin yurtdışına aktarılmasında yeterli korumanın bulunup bulunmadığına, yeterli korumanın bulunmaması durumunda Türkiye'deki ve ilgili yabancı ülkedeki veri sorumlularının yeterli bir korumayı yazılı olarak taahhüt etmeleri kaydıyla kişisel verilerin yurtdışına aktarılmasına Kurul;

- Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeleri,
- Kişisel veri talep eden ülke ile Türkiye arasında veri aktarımına ilişkin karşılıklılık durumunu,
- Her somut kişisel veri aktarımına ilişkin olarak, kişisel verinin niteliği ile işlenme amaç ve süresini,
- Kişisel verinin aktarılacağı ülkenin konuyla ilgili mevzuatı ve uygulamasını,
- Kişisel verinin aktarılacağı ülkede bulunan veri sorumlusu tarafından taahhüt edilen önlemleri

değerlendirmek ve ihtiyaç duyması hâlinde ilgili kurum ve kuruluşların görüşünü de dikkate almak suretiyle karar verir.

47) Veri Sorumlusunun Aydınlatma Yükümlülüğünün Kapsamı Nedir?

Veri sorumlusu veya yetkilendirdiği kişi, aydınlatma yükümlülüğü kapsamında veri sorumlusunun ve varsa temsilcisinin kimliği, veri işleme amacı, işlenen verilerin kimlere ve hangi amaçla aktarılabilceğı, veri toplamanın yöntemi ve hukuki sebebi ile Kanunun 11. maddesinde sayılan diğer hakları konusunda ilgili kişiyi bilgilendirmekle yükümlüdür. Aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirilmesi ilgili kişinin onayına tabi değildir.

Kişisel veri işleme faaliyeti kapsamında kişisel verinin elde edilmesi sırasında veri sorumlusu tarafından ilgili kişilerin aydınlatılması gerekmektedir. Bununla birlikte aydınlatma yükümlülüğü yerine getirilirken ilgili kişiye verilecek bilgiler, eğer Veri Sorumluları Siciline kayıt yükümlülüğü varsa, Veri Sorumluları Siciline açıklanan bilgilerle uyumlu olmalıdır. Kayıt yükümlülüğü yoksa Kanunun 10. ve 11. maddeleri kapsamında aydınlatma yükümlülüğü yerine getirilmelidir.

Veri işleme faaliyetinin ilgili kişinin açık rızasına bağlı olmadığı ve faaliyetin Kanundaki başka şartlar kapsamında yürütüldüğü durumlarda da veri sorumlusunun ve yetkilendirdiği kişinin ilgili kişiyi aydınlatma yükümlülüğü devam etmektedir.

48) Aydınlatma Yükümlülüğünün Yerine Getirilmesinde Şekil Şartı Var mıdır?

Aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirilmesi konusunda bir şekil şartı bulunmamaktadır. Tek taraflı bir beyanla aydınlatma yükümlülüğü yerine getirilebilir. Aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirildiğinin ispatı ise veri sorumlusuna aittir.

49) İlgili Kişinin Hakları Nelerdir?

Kanunun 11. maddesi çerçevesinde herkes, veri sorumlusuna başvurarak kendisiyle ilgili;

- Kişisel verilerinin işlenip işlenmediğini öğrenme,
- Kişisel verileri işlenmişse buna ilişkin bilgi talep etme,
- Kişisel verilerin işlenme amacını ve bunların amacına uygun kullanılıp kullanılmadığını öğrenme,
- Yurt içinde veya yurt dışında kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişileri bilme,
- Kişisel verilerin eksik veya yanlış işlenmiş olması hâlinde bunların düzeltilmesini isteme,
- Kanunun 7. maddesinde öngörülen şartlar çerçevesinde kişisel verilerin silinmesini veya yok edilmesini isteme,
- Maddenin (d) ve (e) bentlerinde belirtilen düzeltme, silme ve yok etme talepleri doğrultusunda yapılan işlemlerin, kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişilere bildirilmesini isteme,
- İşlenen verilerin münhasıran otomatik sistemler vasıtasıyla analiz edilmesi suretiyle kişinin kendisi aleyhine bir sonucun ortaya çıkmasına itiraz etme,
- Kişisel verilerin kanuna aykırı olarak işlenmesi sebebiyle zarara uğraması hâlinde zararın giderilmesini talep etme

haklarına sahiptir.

50) Veri Sorumlusunun Veri Güvenliğine İlişkin Yükümlülükleri Nelerdir?

Veri sorumlusu, kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini ve verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek ile verilerin muhafazasını sağlamak için uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almakla yükümlüdür.

Ayrıca, veri sorumlusu, kurum ve kuruluşunda Kanun hükümlerinin uygulanmasını sağlamak amacıyla gerekli denetimleri yapmak ve yaptırmak zorundadır.

Veri sorumluları öğrendikleri kişisel verileri Kanun hükümlerine aykırı olarak başkalarına açıklayamaz ve işleme amacı dışında kullanamazlar. Bu yükümlülükleri görevden ayrılmalarından sonra da devam eder. Öte yandan, veri sorumluları için düzenlenen sır saklama yükümlülüğü Kanunda ile veri işleyenler için de getirilmiştir.

Veri sorumlusunun bir diğer yükümlülüğü ise, işlenen kişisel verilerin kanuni olmayan yollarla başkaları tarafından elde edilmesi halinde de veri sorumlusunun bu durumu Kurula bildirme yükümlülüğüdür. Kurul, gerekmesi halinde bu durumu, kendi internet sitesinde ya da uygun göreceği başka bir yolla ilan eder.

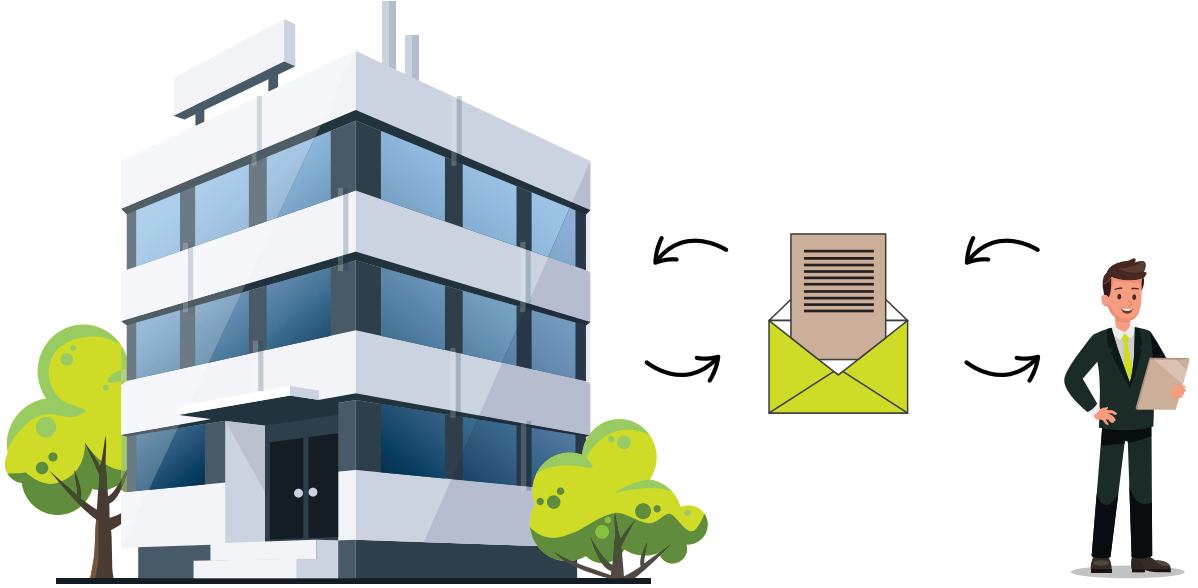
51) Kişisel Verilerin Veri Sorumlusu Adına Başka Bir Gerçek veya Tüzel Kişi Tarafından İşlenmesi Durumunda Veri Güvenliğine İlişkin Olarak Veri Sorumlusunun Sorumluluğu Nasıl Düzenlenmiştir?

Kişisel verilerin kendi adına başka bir gerçek veya tüzel kişi tarafından işlenmesi durumunda, veri sorumlusu kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesinin, verilere hukuka aykırı olarak erişilmesinin önlemesini ve verilerin muhafazasını sağlamak için uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirlerin alınması hususunda bu kişilerle birlikte müştereken sorumludur. Dolayısıyla veri işleyenler de veri güvenliğinin sağlanması için tedbir alma yükümlülüğü altındadır.

52) Kişisel Verilerin Korunması Kapsamındaki Başvurular Kime Yapılır?

Kanunun 13. maddesinde, ilgili kişinin Kanunun uygulanması ile ilgili taleplerine ilişkin veri sorumlusuna başvuru yolu düzenlenmiştir. Buna göre, ilgili kişilerin Kanunun uygulanmasıyla ilgili taleplerini, öncelikle veri sorumlusuna iletmeleri zorunludur.

53) Veri Sorumlusuna Başvuru Yolu İçin Herhangi Bir Şart Bulunmakta mıdır?

Kanunda ilgili kişilerin, taleplerini veri sorumlusuna yazılı olarak ya da uygulamada oluşacak ihtiyaca göre Kurulun belirlediği diğer yöntemlerle iletebilmelerine imkân sağlanmıştır.

54) Veri Sorumlusuna Başvuru İçin Herhangi Bir Ücret Öngörölmüş müdür?

Veri sorumlusu başvuruda yer alan talepleri, talebin niteliğine göre en kısa sürede ve en geç otuz gün içinde ücretsiz olarak sonuçlandırır. Ancak, işlemin ayrıca bir maliyeti gerektirmesi hâlinde, Kurulca belirlenen tarifiedeki ücret alınabilir. Buna göre, ilgili kişinin başvurusuna yazılı olarak cevap verilecekse, on sayfaya kadar başvuru ücreti alınmaz. On sayfanın üzerindeki her sayfa için 1 Türk Lirası başvuru ücreti alınabilir. Öte yandan, başvurunun cevabının bir kayıt ortamında verilmesi halinde veri sorumlusu tarafından talep edilebilecek ücret kayıt ortamının maliyetini geçemez. Başvurunun veri sorumlusunun hatasından kaynaklanması hâlinde ise alınan ücret ilgiliye iade edilir.

55) Veri Sorumlusu İlgili Kişinin Talebini Hangi Süre İçinde Yerine Getirir?

Veri sorumlusunun ilgili kişinin talebini, talebin niteliğine göre en kısa sürede ve en geç otuz gün içinde kabul veya gerekçesini açıklayarak reddetmesi, ayrıca cevabı ilgili kişiye bildirmesi gerekmektedir.

56) Veri Sorumlusu İlgili Kişinin Talebi Üzerine Neler Yapabilir?

Veri sorumlusu talebi kabul eder veya gerekçesini açıklayarak reddeder. Başvuruda yer alan talebin kabul edilmesi hâlinde, veri sorumlusunca gereği yerine getirilir.

57) Veri Sorumlusu Cevabını İlgili Kişiyne Nasıl Bildirir?

Veri sorumlusu cevabını ilgili kişiyne yazılı veya elektronik ortamda bildirir.

58) Kurula Şikâyet Hangi Süre İçinde Yapılmalıdır?

İlgili kişi, veri sorumlusunun cevabını öğrendiği tarihten itibaren otuz ve her halde veri sorumlusuna başvuru tarihinden itibaren altmış gün içinde Kurula şikâyetinde bulunabilir.

59) Doğrudan Kurula Şikâyet Yoluna Gidilebilir mi?

Veri sorumlusuna yapılan başvurunun reddedilmesi, verilen cevabın yetersiz bulunması veya süresinde başvuruya cevap verilmemesi hallerinde ilgili kişi, Kurula şikâyetle bulunabilir. Kanun, kişisel verilerin korunması kapsamındaki başvurular için kademeli bir başvuru usulü öngörmüştür. Bu kapsamda, ilgili kişilerin Kanunun uygulanması ile ilgili taleplerini öncelikle veri sorumlusuna iletmeleri zorunludur. Bu yol tüketilmeden Kurula şikâyet yoluna gidilemez.

60) Kurula Şikâyet Yoluna Gitmenin Bir Ön Şartı Var mıdır?

Kişisel verilerin korunması ile ilgili taleplerde öncelikle veri sorumlusuna başvuru yapılması zorunlu olup, bu yol tüketilmeden şikâyet yoluna gidilemez. Böylece uyuşmazlıkların belirli bir kısmının veri sorumluları tarafından giderilmesi amaçlanmaktadır. Dolayısıyla başvuru yoluna gitmek zorunlu, şikâyet yoluna gitmek ise ihtiyaridir.

61) Kurula Şikâyet Yoluna Gidilirken Aynı Zamanda Yargı Yoluna Gidilebilir mi?

Başvuru yoluna gitmenin zorunlu, şikâyet yoluna gitmenin ise ihtiyari olması sebebiyle, başvurusu zımnen veya açıkça reddedilen ilgili kişinin bir yandan Kurula şikâyetle bulunabilmesi, aynı zamanda veri sorumlusuna karşı doğrudan yargı yoluna gidebilmesi mümkündür.

62) İlgili Kişinin Tazminat Davası Açma Hakkı Var mıdır?

Kişilik hakları ihlal edilenlerin, genel hükümlere göre tazminat hakları vardır. Bu kapsamda, ilgili kişiler yargı yoluna gidebilirler.

63) Kurulun Resen İnceleme Yetkisi Var mıdır?

Kurul, şikâyet üzerine veya ihlal iddiasını öğrenmesi halinde resen, görev alanına giren konularda gerekli incelemeyi yapabilir. Bu inceleme şikâyete ya da resen öğrenilen şikâyet konusuna münhasır olacaktır.

64) Kurula Şikâyet İçin Herhangi Bir Şart Öngörölmüş müdür?

İhbar ve şikâyetlerin, işleme konulabilmesi için 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanunun 6. maddesinde belirtilen hükümlere uygun olarak Kuruma sunulması gerekmektedir. Bu şartları taşımayan ihbar ve şikâyetler incelemeye alınmamaktadır.

İlgili kişilerin haklarını kullanma konusunda veri sorumlusuna başvuru yapmadan şikâyetle bulunmaları mümkün değildir. Bu nedenle Kurula şikâyetle bulunmanın ön şartlarından birisi de veri sorumlusuna başvuru yapmak olarak kabul edilmektedir.

65) Veri sorumlusunun Hangi Süre İçerisinde Kurula Cevap Vermesi Gerekir?

Veri sorumlusu talep edilen bilgi ve belgeleri Kurula onbeş gün içinde göndermek zorundadır.

66) Kurul Her Türlü Belgeyi Veri Sorumlusundan İsteyebilir mi?

Veri sorumluları, devlet sırrı niteliğindeki bilgi ve belgeler hariç, talep edilen bilgi ve belgeleri Kurula göndermek veya gerektiğinde yerinde inceleme yapılmasına imkân sağlamak zorundadır.

67) Kurul Hangi Süre İçinde İlgili Kişiyeye Cevap Vermelidir?

Kurulun, altmış günlük süre içinde ilgili kişiyeye bir cevap vermesi öngörülmüştür.

68) Kurul Öngörülen Süre İçinde İlgili Kişiyeye Cevap Vermezse Ne Olur?

Kanunda Kurulun, şikâyet üzerine yapacağı inceleme sonunda şikâyet tarihinden itibaren altmış gün içinde ilgiliye bir cevap verilmezse söz konusu talebin reddedilmiş sayılacağı hükme bağlanmıştır.

69) Kurulun İhlale İlişkin Kararları Kim Tarafından Hangi Süre İçinde Yerine Getirilir?

Şikâyet üzerine veya resen yapılan inceleme sonucunda, ihlalin varlığının anlaşılması hâlinde Kurul, tespit ettiği hukuka aykırılıkların veri sorumlusu tarafından giderilmesine karar vererek ilgililere tebliğ eder. Bu karar, tebliğden itibaren gecikmeksizin ve en geç otuz gün içinde yerine getirilir.

70) Kurul İlke Kararı Alabilir mi?

Şikâyet üzerine veya resen yapılan inceleme sonucunda, ihlalin yaygın olduğunun tespit edilmesi hâlinde, ilgili kurum ve kuruluşların da görüşlerini alarak Kurul bu konuda ilke kararı alır ve yayımlar.

71) Kurulun Veri İşlenmesini Durdurma Yetkisi Var mıdır?

Kanunda telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve açıkça hukuka aykırılık olması hâlinde, Kurula veri işlenmesinin veya verinin yurt dışına aktarılmasının durdurulmasına karar verme yetkisi tanınmıştır.

72) Veri Sorumluları Sicili Nedir?

Veri Sorumluları Sicili, veri sorumlularının kaydedildiği, Kişisel Verileri Koruma Kurulunun gözetiminde Başkanlık tarafından kamuya açık olarak tutulan sicildir.

73) Veri Sorumluları Siciline Kayıt Ne Zaman Başlar?

Kanunun Geçici 1. maddesinde, Kanunun yürürlüğe girmesi akabinde veri sorumlularınca yerine getirilecek hususlar belirlenmiştir.

Anılan maddenin 2. fıkrasında, “Veri sorumluları, Kurul tarafından belirlenen ve ilan edilen süre içinde Veri Sorumluları Siciline kayıt yaptırmak zorundadır.” hükmü yer almaktadır. Bu kapsamda öncelikle

Kişisel Verileri Koruma Kurulunca kayıt yükümlülüğü için bir başlangıç tarihinin belirlenmesi gerekmektedir. Söz konusu tarihin Kurul tarafından belirlenerek ilan edilmesiyle Veri Sorumluları Siciline kayıt yükümlülüğü başlayacaktır.

Veri Sorumluları Siciline kayıt yükümlülüğü olan veri sorumluları, kişisel veri işleme faaliyetine başlamadan önce Sicile kayıt olmak zorundadır.

Öte yandan, anılan maddenin 5. fıkrasında “Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde, kamu kurum ve kuruluşlarında bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili koordinasyonu sağlamak üzere üst düzey bir yönetici belirlenerek Başkanlığa bildirilir.” hükmü yer almaktadır. Buna göre, veri sorumlusunun bir kamu kurumu olması halinde, Kanunun uygulanmasıyla ilgili iletişim sağlamak üzere üst düzey bir yönetici belirlenmesi Kuruma bildirilmesi gerekmektedir.

74) Veri Sorumluları Siciline Kimler Kayıt Olmalıdır?

Kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişiler, veri işlemeye başlamadan önce Veri Sorumluları Siciline kaydolmak zorundadır. Ancak, işlenen kişisel verinin niteliği, sayısı, veri işlemenin kanundan kaynaklanması veya üçüncü kişilere aktarılma durumu gibi Kurulca belirlenecek objektif kriterler göz önüne alınmak suretiyle, Kurul tarafından, Veri Sorumluları Siciline kayıt zorunluluğuna istisna getirilebilir. Ayrıca Kanunun 28. maddede kapsamındaki hallerde de veri sorumlularının sicile kayıt yükümlülüğü bulunmamaktadır.

75) Türkiye’de Yerleşik Olmayan Veri Sorumluları, Sicile Nasıl Kayıt Yaptırır?

Türkiye’de yerleşik olmayan veri sorumluları, kişisel veri işlemeye başlamadan önce veri sorumlusu temsilcisi marifetiyle Veri Sorumluları Siciline kaydolmak zorundadır.

Veri sorumlusu temsilcisi, Türkiye’de yerleşik olmayan veri sorumlularını Veri Sorumluları Sicili Hakkında Yönetmelikte belirtilen konularda asgari temsile yetkili Türkiye’de yerleşik tüzel kişi ya da Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı gerçek kişiyi ifade etmektedir. Kanunun uygulanmasıyla ilgili olarak Kurum tarafından veri sorumlusuyla kurulacak her türlü iletişim; Türkiye’de yerleşik olmayan veri sorumluları için, Sicile bildirilen veri sorumlusu temsilcisi vasıtasıyla gerçekleştirilir.

76) Veri Sorumluları Siciline Kayıt Olma Yükümlülüğünün İstisnası Var mıdır?

Kanunun 28 inci maddesinde sayılan hallere ilave olarak, işlenen verinin niteliği, sayısı, veri işlemenin kanundan kaynaklanması veya üçüncü kişilere aktarılma durumu gibi Kurul tarafından belirlenecek objektif kriterler göz önüne alınmak suretiyle, Sicile kayıt zorunluluğuna Kurul tarafından istisna getirilebilir.

77) Veri Sorumluları Siciline Bildirim Hangi Unsurları İçerir?

Sicile kayıt başvurusu bir bildirimle yapılır ve bu bildirim şu hususları içerir:

- Veri sorumlusu ve varsa temsilcisinin kimlik ve adres bilgileri,
- Kişisel verilerin hangi amaçla işleneceği,
- Veri konusu kişi grubu ve grupları ile bu kişilere ait veri kategorileri hakkındaki açıklamalar,
- Kişisel verilerin aktarılabilceği alıcı veya alıcı grupları,
- Yabancı ülkelere aktarımı öngörülen kişisel veriler,
- Kişisel veri güvenliğine ilişkin alınan tedbirler,
- Kişisel verilerin işlendikleri amaç için gerekli olan azami süre

78) Veri Sorumluları Sicilinin Kamuya Açık Olması Ne Demektir?

6698 Sayılı Kanunun 16 inci maddesinde Veri Sorumluları Sicilinin kamuya açık olarak tutulması öngörülmüştür. Buna göre, VERBİS'e veri sorumlularınca girilen bilgiler kurum internet sayfamız olan **www.kvkk.gov.tr** adresi üzerinden paylaşılacaktır.

Sicil kamuya açık olarak tutulmakla birlikte Kişisel Verileri Koruma Kurumunun da çeşitli teknik ve idari tedbirleri alması gerektiğinden, ilgili kişilerce çeşitli doğrulama yöntemleri kullanılmak suretiyle söz konusu bilgilere erişim sağlanabilmektedir 6698 sayılı Kanunun Geçici 1 inci maddesinin 5 inci fıkrasına istinaden; kamu kurum ve kuruluşlarında bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili koordinasyonu sağlamak üzere üst düzey bir yöneticinin belirlenerek Kişisel Verileri Koruma Kurumuna bildirilmesi gerekmektedir.

Veri Sorumluları Sicili hiçbir şekilde kişisel veri barındırmayacaktır. VERBİS sistemine, ilgili kişilerin kişisel verileri değil, aksine başlıklar halinde kategorik bazda hangi tür kişisel verilerin hangi amaçlarla işlendiği, ne kadar süreyle muhafaza edileceği ve kategorik bazda nerelere aktarılabilirliği gibi bilgiler girilecektir. Bu nedenle, VERBİS kesinlikle kişisel veri içermeyecek ve dolayısıyla da kişisel verilerin kamuya ifşa edilmesi gibi bir durum da söz konusu olmayacaktır.

Kanunun 16 ncı maddesi gereği veri sorumlusu veya veri sorumlusu temsilcisinin adı soyadı ve adresi ile irtibat kişinin adı soyadı ve adresi bilgisi ilgili kişilerce gerektiğinde başvuru yapılabilmesi için yayımlanmak zorunda olduğundan VERBİS'te bu bilgiler yer alacaktır.

79) Kişisel Verilere İlişkin Suçlar ve Cezai Yaptırımlar Konusunda Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Nasıl Bir Düzenleme Öngörmektedir?

Kişisel verilere ilişkin suçlar ve cezai yaptırımlar 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümlerine (md. 135-140) atıf yapılmak suretiyle düzenlenmiştir. Ayrıca, kişisel verileri yok etmeyenlerin ise Türk Ceza Kanununun 138. maddesine göre cezalandırılacağı hüküm altına alınmıştır.

**Türk Ceza
Kanunu**

80) Kişisel Verilerin Koruması Kanununda Hangi Konulara İlişkin İdari Yaptırımlar Öngörülmüştür?

Kanunda öngörülen yükümlülüklerle aykırı davranılması halinde uygulanacak idari yaptırımlar 18. maddede düzenlenmiştir. Bu kapsamda; aydınlatma ve veri güvenliğini sağlama, Kurul kararlarını yerine getirme ile Sicile kayıt ve bildirim yükümlülüklerine aykırı davranılması kabahat olarak öngörülerek idari para cezası yaptırımına bağlanmıştır. İdari yaptırımlara Kurul tarafından karar verilecek olup, verilen yaptırım kararlarına karşı yargı yolu açıktır.

81) Kurul Kimler Hakkında İdari Yaptırım Kararı Verebilir?

İdari para cezaları veri sorumlusu olan gerçek kişiler ile özel hukuk tüzel kişileri hakkında uygulanır. Kabahat kapsamında sayılan eylemlerin kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları bünyesinde işlenmesi halinde, Kurulun yapacağı bildirim üzerine, ilgili kamu kurum ve kuruluşunda görev yapan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında görev yapanlar hakkında disiplin hükümlerine göre işlem yapılır ve sonucu Kurula bildirilir.

82) Kişisel Verileri Koruma Kurumunun Hukuki Statüsü Nedir?

Kişisel Verileri Koruma Kurumu, idari ve mali özerkliğe sahip, kamu tüzel kişiliğini haizdir.

83) Kişisel Verileri Koruma Kurumu ve Kişisel Verileri Koruma Kurulu Kanunda Nasıl Düzenlenmiştir?

Kanunda Kurumun Başbakanlıkla ilişkili olduğu ve merkezinin Ankara olduğu hüküm altına alınmıştır. Kurum, Kurul ve Başkanlıktan oluşmaktadır. Kurumun karar organı ise Kuruldur.

84) Kurumun Görevleri Nelerdir?

Kişisel Verileri Koruma Kurumunun başlıca görevleri şunlardır:

- a. Görev alanı itibarıyla, uygulamaları ve mevzuattaki gelişmeleri takip etmek, değerlendirme ve önerilerde bulunmak, araştırma ve incelemeler yapmak veya yaptırmak,
- b. İhtiyaç duyulması hâlinde, görev alanına giren konularda kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, meslek örgütleri veya üniversitelerle iş birliği yapmak,
- c. Kişisel verilerle ilgili uluslararası gelişmeleri izlemek ve değerlendirmek, görev alanına giren konularda uluslararası kuruluşlarla iş birliği yapmak, toplantılara katılmak,
- ç. Yıllık faaliyet raporunu Cumhurbaşkanlığına, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna ve Başbakanlığa sunmak,
- d. Kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek

85) Kurul Kaç Kişiden Oluşur ve Kurul Üyeleri Nasıl Seçilir?

Kurul dokuz üyeden oluşur, beş üye Türkiye Büyük Millet Meclisi, iki üye Cumhurbaşkanı, iki üye ise Bakanlar Kurulu tarafından seçilir.

86) Kurul Üyeliğine Seçilebilmek İçin Hangi Şartlar Aranır?

Kurula üye olabilmek için; Kurumun görev alanındaki konularda bilgi ve deneyim sahibi olmak, Devlet memuru olmaya ilişkin genel şartları taşımak, herhangi bir siyasi parti üyesi olmamak, en az dört yıllık lisans düzeyinde yükseköğrenim görmüş olmak ve kamu kurum ve kuruluşlarında, uluslararası kuruluşlarda, sivil toplum kuruluşlarında veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında ya da özel sektörde toplamda en az on yıl çalışmış olmak gerekmektedir.

87) Kurul Başkanı ve İkinci Başkan Nasıl Seçilir?

Kurul, üyeleri arasından Başkan ve İkinci Başkanı seçer. Kurulun Başkanı, Kurumun da başkanıdır.

88) Kurul Üyelerinin Görev Süresi Kaç Yıldır?

Kurul üyelerinin görev süresi dört yıldır. Süresi biten üye yeniden seçilebilir. Görev süresi dolmadan herhangi bir sebeple görevi sona eren üyenin yerine seçilen kişi, yerine seçildiği üyenin kalan süresini tamamlar.

89) Kurul Üyeleri Nasıl ve Nerede Yemin Ederler?

Kurul Üyeleri, Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulu huzurunda; “Görevimi Anayasaya ve kanunlara uygun olarak, tam bir tarafsızlık, dürüstlük, hakkaniyet ve adalet anlayışı içinde yerine getireceğime, namusum ve şerefim üzerine yemin ederim.” şeklinde yemin ederler.

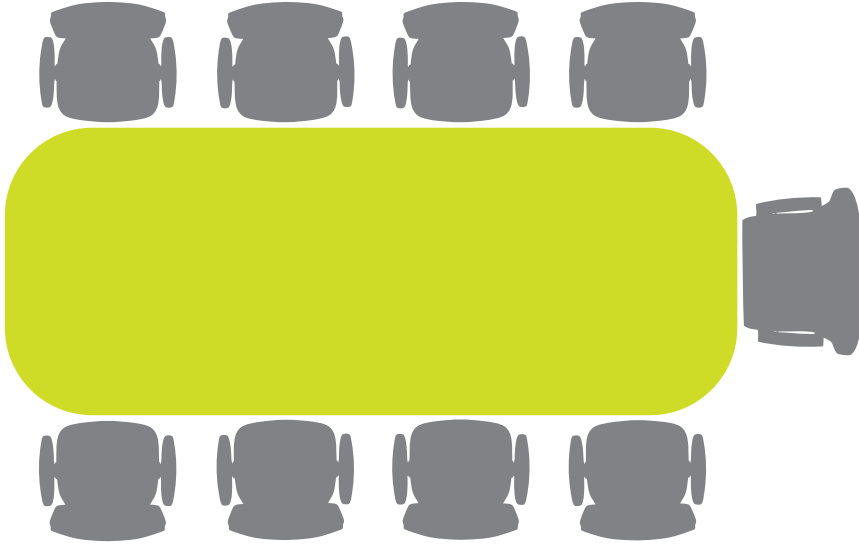
90) Kurul Üyeleri Başka Bir Görev Yapabilirler mi?

Kurul üyeleri özel bir kanuna dayanmadıkça, Kuruldaki resmî görevlerinin yürütülmesi dışında resmî veya özel hiçbir görev alamaz, dernek, vakıf, kooperatif ve benzeri yerlerde yöneticilik yapamaz, ticaretle uğraşamaz, serbest meslek faaliyetinde bulunamaz, hakemlik ve bilirkişilik yapamazlar. Ancak, Kurul üyeleri, asli görevlerini aksatmayacak şekilde bilimsel amaçlı yayın yapabilir, ders ve konferans verebilir ve bunlardan doğacak telif hakları ile ders ve konferans ücretlerini alabilirler.

91) Kurul Üyelerinin Görevine Son Verilebilir mi?

Kurul üyelerinin süreleri dolmadan herhangi bir nedenle görevlerine son verilemez. Kurul üyelerinin; seçilmek için gereken şartları taşımadıklarının sonradan anlaşılması, görevleriyle ilgili olarak işledikleri suçlardan dolayı haklarında verilen mahkûmiyet kararının kesinleşmesi, görevlerini yerine getiremeyeceklerinin sağlık kurulu raporuyla kesin olarak tespit edilmesi, görevlerine izinsiz, mazeretsiz ve kesintisiz olarak on beş gün ya da bir yılda toplam otuz gün süreyle devam etmediklerinin tespit edilmesi ve bir ay içinde izinsiz ve mazeretsiz olarak toplam üç, bir yıl içinde toplam on Kurul toplantısına katılmadıklarının tespit edilmesi hâllerinde Kurul kararıyla üyelikleri sona erer.

92) Kurulun Görevleri Nelerdir?

Kurulun görev ve yetkileri şunlardır:

1. Kişisel verilerin, temel hak ve özgürlüklere uygun şekilde işlenmesini sağlamak,
2. Kişisel verilerle ilgili haklarının ihlal edildiğini ileri sürenlerin şikâyetlerini karara bağlamak,
3. Şikâyet üzerine veya ihlal iddiasını öğrenmesi durumunda resen görev alanına giren konularda kişisel verilerin kanunlara uygun olarak işlenip işlenmediğini incelemek ve gerektiğinde bu konuda geçici önlemler almak,
4. Özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesi için aranan yeterli önlemleri belirlemek,
5. Veri Sorumluları Sicilinin tutulmasını sağlamak,
6. Kurulun görev alanı ile Kurumun işleyişine ilişkin konularda gerekli düzenleyici işlemleri yapmak,
7. Veri güvenliğine ilişkin yükümlülükleri belirlemek amacıyla düzenleyici işlem yapmak,
8. Veri sorumlusunun ve temsilcisinin görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin düzenleyici işlem yapmak,
9. Bu Kanunda öngörülen idari yaptırımlara karar vermek,
10. Diğer kurum ve kuruluşlarca hazırlanan ve kişisel verilere ilişkin hüküm içeren mevzuat tasarıları hakkında görüş bildirmek,
11. Kurumun; stratejik planını karara bağlamak, amaç ve hedeflerini, hizmet kalite standartlarını ve performans kriterlerini belirlemek,
12. Kurumun stratejik planı ile amaç ve hedeflerine uygun olarak hazırlanan bütçe teklifini görüşmek ve karara bağlamak,
13. Kurumun performansı, mali durumu, yıllık faaliyetleri ve ihtiyaç duyulan konular hakkında hazırlanan rapor tasarılarını onaylamak ve yayımlamak,
14. Taşınmaz alımı, satımı ve kiralanması konularındaki önerileri görüşüp karara bağlamak,
15. Kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek,
16. Kurulun Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte verilen diğer görevleri yerine getirmek.

93) Kurulun Çalışma Esasları Nasıldır?

Kurulun toplantı günlerini ve gündemini Başkan belirler. Başkan gereken hâllerde Kurulu olağanüstü toplantıya çağırabilir. Kurul, başkan dâhil en az altı üye ile toplanır ve üye tam sayısının salt çoğunluğuyla karar alır. Kurul üyeleri çekimser oy kullanamaz. Kurul üyelerinin kendilerini, üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar kayın hısımlarını, evlatlıklarını ve aralarındaki evlilik bağı kalkmış olsa bile eşlerini ilgilendiren konularla ilgili toplantı ve oylamaya katılmaları yasaklanmıştır. Kurulda görüşülen işler tutanağa bağlanır. Kararlar ve varsa karşı oy gerekçeleri karar tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde yazılır. Kurul, gerekli gördüğü kararları kamuoyuna duyurur. Aksi kararlaştırılmadıkça, Kurul toplantılarındaki görüşmeler gizlidir.

94) Kurul Üyelerinin Sır Saklama Yükümlülüğü Var mıdır?

Kurul üyeleri çalışmaları sırasında ilgililere ve üçüncü kişilere ait öğrendikleri sırları bu konuda kanunen yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayamazlar ve kendi yararlarına kullanamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrılmalarından sonra da devam eder.

95) Başkanın Statüsü Nasıldır?

Başkan, Kurul ve Kurumun başkanı sıfatıyla Kurumun en üst amiri olup Kurum hizmetlerini mevzuata, Kurumun amaç ve politikalarına, stratejik planına, performans ölçütlerine ve hizmet kalite standartlarına uygun olarak düzenler, yürütür ve hizmet birimleri arasında koordinasyonu sağlar. Başkan, Kurumun genel yönetim ve temsilinden sorumludur. Bu sorumluluk, Kurum çalışmalarının düzenlenmesi, yürütülmesi, denetlenmesi, değerlendirilmesi ve gerektiğinde kamuoyuna duyurulması görev ve yetkilerini kapsar.

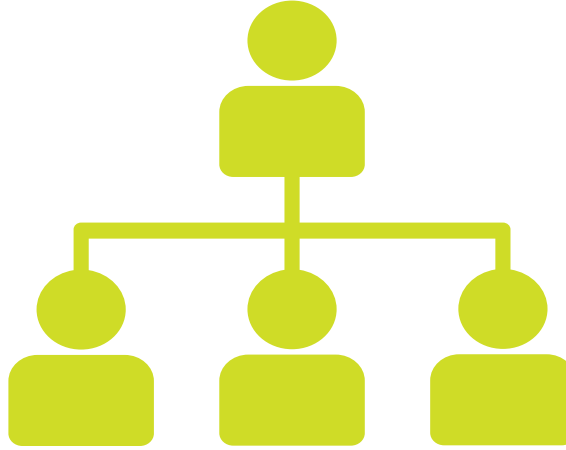
96) Başkanın Görevleri Nelerdir?

Başkanın görevleri şunlardır:

1. Kurul toplantılarını idare etmek,
2. Kurul kararlarının tebliğini ve Kurulca gerekli görülenlerin kamuoyuna duyurulmasını sağlamak ve uygulanmalarını izlemek,
3. Başkan Yardımcısını, daire başkanlarını ve Kurum personeli atamak,
4. Hizmet birimlerinden gelen önerilere son şeklini vererek Kurula sunmak,
5. Stratejik planın uygulanmasını sağlamak, hizmet kalite standartları doğrultusunda insan kaynakları ve çalışma politikalarını oluşturmak,
6. Belirlenen stratejilere, yıllık amaç ve hedeflere uygun olarak Kurumun yıllık bütçesi ile mali tablolarını hazırlamak,
7. Kurul ve hizmet birimlerinin uyumlu, verimli, disiplinli ve düzenli bir biçimde çalışması amacıyla koordinasyonu sağlamak,
8. Kurumun diğer kuruluşlarla ilişkilerini yürütmek,
9. Kurum Başkanı adına imzaya yetkili personelin görev ve yetki alanını belirlemek,
10. Kurumun yönetim ve işleyişine ilişkin diğer görevleri yerine getirmek.

97) Başkanlığın Oluşumu Nasıldır?

Başkanlık, Kurumun ve Kurulun idari ve mali işleri ile sekretarya hizmetlerini yerine getirir. Başkanlık; Başkan Yardımcısı ve Daire Başkanlıkları şeklinde teşkilatlanan hizmet birimlerinden oluşmaktadır. Kanunda Başkan Yardımcısı ve Daire Başkanlarının nitelikleri ve atanma usulü ile Başkanlığın görevleri ayrıntılı olarak düzenlenmiştir. Hizmet birimleri ile bu birimlerin çalışma usul ve esasları Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulacak yönetmelikle düzenlenecektir.

98) Başkanlığın Görevleri Nelerdir?

Başkanlığın görevleri şunlardır:

1. Veri Sorumluları Sicilini tutmak,
2. Kurumun ve Kurulun büro ve sekreteryaya işlemlerini yürütmek,
3. Kurumun taraf olduğu davalar ile icra takiplerinde avukatlar vasıtasıyla Kurumu temsil etmek, davaları takip etmek veya ettirmek, hukuk hizmetlerini yürütmek,
4. Kurul üyeleri ile Kurumda görev yapanların özlük işlemlerini yürütmek,
5. Kanunlarla mali hizmet ve strateji geliştirme birimlerine verilen görevleri yapmak,
6. Kurumun iş ve işlemlerinin yürütülmesi amacıyla bilişim sisteminin kurulmasını ve kullanılmasını sağlamak,
7. Kurulun yıllık faaliyetleri hakkında veya ihtiyaç duyulan konularda rapor taslaklarını hazırlamak ve Kurula sunmak,
8. Kurumun stratejik plan taslağını hazırlamak,
9. Kurumun personel politikasını belirlemek, personelin kariyer ve eğitim planlarını hazırlamak ve uygulamak,
10. Personelin atama, nakil, disiplin, performans, terfi, emeklilik ve benzeri işlemlerini yürütmek,
11. Personelin uyacağı etik kuralları belirlemek ve gerekli eğitimi vermek,
12. 10.12.2003 tarih ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu çerçevesinde Kurumun ihtiyacı olan her türlü satın alma, kiralama, bakım, onarım, yapım, arşiv, sağlık, sosyal ve benzeri hizmetleri yürütmek,
13. Kuruma ait taşınır ve taşınmazların kayıtlarını tutmak,
14. Kurul veya Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

99) Kurumun Bütçesi ve Gelirleri Nelerdir?

Kurumun bütçesi, 5018 sayılı Kanunda belirlenen usul ve esaslara göre hazırlanır ve kabul edilir. Kurumun gelirleri; genel bütçeden yapılacak hazine yardımları, Kuruma ait taşınır ve taşınmazlardan elde edilen gelirler, alınan bağış ve yardımlar, gelirlerinin değerlendirilmesinden elde edilen gelirler ve diğer gelirlerden oluşur.

100) Kanunun Yayımından Önce İşlenmiş Kişisel Veriler İçin Bir Geçiş Süresi Var mıdır?

Kanunun Geçici 1. maddesinin 3. fıkrasında, hâlihazırda işlenmiş kişisel verilerin durumu düzenlenmiştir. Buna göre, Kanunun yayımı tarihinden önce işlenmiş olan kişisel verilerin, Kanunun yayımı tarihinden itibaren iki yıl içinde Kanun hükümlerine uygun hâle getirilmesi gerekmektedir. Bu süreç içerisinde, Kanun hükümlerine aykırı olduğu tespit edilen kişisel veriler ise derhâl silinir, yok edilir veya anonim hâle getirilir.

